

Tartu Ülikool

Humanitaarteaduste ja kunstide valdkond

Eesti ja üldkeeleteaduse instituut

Pille Müller

Komi etümoloogiaga perekonnanimed ja nende semantika

Bakalaureusetöö

Juhendaja Nikolai Kuznetsov

Tartu 2025

Sisukord

Lühikokkuvõte	4
Sissejuhatus.....	5
1. Komi isikunimed.....	7
1.1. Esmamainimisest tänapäevani	7
1.2. Komi isikunimede uurimine	9
1.3. Komi perekonnanimede tuletamine	9
1.3.1. Sõnaliik	9
1.3.2. Tuletusliited	10
2. Materjal ja meetod	11
2.1. Materjal	11
2.2. Meetod	13
3. Komi perekonnanimede kategoriseerimine	15
3.1. Tamara Tepljašina liigitus.....	15
3.2. Komi hüüdnimede kategooriad.....	16
3.3. Perenimede valimiku rühmitamise põhimõtted	16
3.4. Perekonnanimede semantilised kategooriad	18
3.4.1. KALAD JA KALAPÜÜGITARBED	18
3.4.2. PUTUKAD	19
3.4.3. ISIK/TEGIJA	19
3.4.4. ILMASTIK	20
3.4.5. SÖÖK/SÖÖGITARBED JA SEONDUVAD TEGEVUSED	20
3.4.6. KEHAOSA/KEHAKATE.....	21
3.4.7. ISELOOMUSTUS	23
3.4.8. LOODUS JA TAIMESTIK	24
3.4.9. VARIA	25
3.4.10. NIMETULETIS	27
3.4.11. ANUMAD/TARVIKUD.....	28
3.4.12. LOOMAD	30
3.4.13. LINNUD JA NENDE HÄÄLITSUSED.....	31
3.4.14. OMADUS	33
3.5. Rühmitamise lõppjärelendus	37
Kokkuvõte.....	39
Kirjandus.....	41
Summary. Family names with Komi etymology and their semantics	43
Lisa. Komi perekonnanimede koondtabel	46

Autorsuse kinnitus

Kinnitan, et olen käesoleva lõputöö ise kirjutanud ning toonud korrekselt välja teiste autorite panuse. Töö on kirjutatud, lähtudes Tartu Ülikooli eesti ja üldkeeleteaduse instituudi lõputöö nõuetest ning on kooskõlas heade akadeemiliste tavadega.

Pille Müller

Lühikokkuvõte

Käesolev uurimustöö võtab vaatluse alla komi perekonnanimede päritolu ja toetudes erinevate teadlaste kirjapandud uurimustele seatakse eesmärgiks eristada omavahel vene päritoluga komi perekonnanimed komi entümoloogiaga perenimedest. Komi päritoluga nimesid võrreldakse omavahel, kasutades erinevaid varasemaid käsitlusi ja nimed kategoriseeritakse lähtudes semantikast. Mõistmaks paremini komi perenimede tähendust, on oluline heita pilk eelnevalt ka komi nimede kujunemise ajaloole enne ja pärast ristiusustamise levikut, jõudes välja komi perekonnanimede tänapäeva. Luuakse seoseid varasemate nimede ja praeguste komi perekonnanimede vahel. Jooksvalt koos ajalooga tutvustatakse ka perekonnanimede konstruktsiooni ja vaadatakse, kuidas ja millest nimi moodustatakse. Enne perenimede semantika käsitlust heidetakse lähem pilk ka allikatele ja meetoditele, mida kasutades eesmärgini jõutakse. Liigitades komi perekonnanimesid, vaadatakse ka varasemalt teadlaste poolt tehtud rühmitamisi ja võrreldakse neid uute tekkinud kategooriatega.

Võtmesõnad: komi keel, semantika, perekonnanimed, kategooriad

Sissejuhatus

Venemaa Föderatsiooni aladel elab 2020. aasta rahvaloenduse andmetel 204 050 komi, kelle hulgas on nii sürjakomid, permikomid kui ka iżmakomid (VPN). Kahel esimesel eksisteerib ka oma kirjakeel, mõlemad kasutavad sealjuures ühist tähestikku ning kürillilist kirjaviisi. Kõige varasemad kirjakeelsed leiud pärinevad juba 14. sajandist, mil oli kasutusel komi esimene tähestik *anbur*. Soome-ugri rahvaste seas on komid seega ühed esimestest, kel oli välja arenenud oma kirjakeel. Üheskoos udmurdi keelega moodustavad komi keeled soome-ugri keelte permi alarühma.

Soome-ugri ühe väikerahvaga seotud temaatikat käsitledes on minu soov juhtida tähelepanu meie keelesugulaste kultuurilise eripära väärtustamise vajadusele üha enam globaliseerivas maailmas. Minule teadaolevalt ei ole komi perekonnanimesid varem Eestis uuritud. Varasemalt on komi keele eesnimesid oma bakalaureusetöös käsitlenud 2016. aastal Eda-Riin Leego, kes võttis vaatluse alla vene päritoluga eesnimede komi keelde mugandamise. Sealt pärineb ka minu huvi heita järgnevalt pilk perekonnanimedele, ent selle erinevusega, et minu uurimisvaldkond puudutab komi päritoluga perekonnanimesid, jättes välja vene etümoloogiaga nimed.

Töö eesmärgiks on luua erinevate allikate põhjal ühtne andmebaas komi päritoluga perekonnanimedest ja rühmitada tähendustest lähtuvalt nimed semantilistesse gruppidesse, andes uurimustöö lõpus ka statistilise ülevaate moodustunud gruppidest. Töö põhiallikatena kasutan siinkohal kättesaadavaid nimekogusid. Perekonnanimede puhul jätan eraldi märkimata nime täpsema piirkondliku paiknemise, ent edaspidi kogu täiendades saaks veelgi mahukama andmebaasi, mis on loodetavasti tulevikus vajalikuks töövahendiks järgmistele komi isikunimede uurijatele.

Oma uurimustöö käigus sooviksin vastata järgmistele küsimustele:

- 1) Millistesse semantilistesse kategooriatesse võib komi perekonnanimed jagada?
- 2) Millised kategooriad on perekonnanimede semantikas enim esindatud ja millised vähem?
- 3) Kas ja kui erinevalt tõlgendavad erinevad uurijad komi perekonnanimede semantikat?

Käesolev töö jaguneb ülesehituselt kolmeks peatükiks. Esimeses peatükis tutvustan kokkuvõtlikult uurijaid, kes varasemalt on komi isikunimedega tegelenud ja kirjeldan ajalooliselt protsessi, kuidas komid perekonnanimede panekuni jõudsid. Peatun ülevaatlilikult komi isikunimede sõnaliigilisel koostisel ja järelliidetal, mis osalevad nimede moodustamisel.

Teises peatükis käsitlen allikaid ja meetodeid, millele oma deskriptiivses uurimustöös toetun.

Kolmandas peatükis annan ülevaate allikate põhjal tabelisse koondatud komi päritolu perekonnanimedest, kirjeldades nende nimede grupeerimise aluseid ja võrreldes enda tehtud valikuid teiste teadlaste liigitusega. Põhjendan oma otsuseid.

1. Komi isikunimed

Antud peatükis püüan anda väikese ülevaate komi nimede uurimisest ja teadlastest, kes komi isikunimesid varasemalt uurinud ning teen kokkuvõtte komi perekonnanimede arengust 15. sajandi esimestest mainimistest ajalookroonikates kuni tänapäevani. Komi isikunimesüsteemi läbi ajaloo on käsitlenud ka Eda-Riin Leego oma bakalaureusetöös (2016). Ühtlasi heidan pilgu sõnaliikidele ja tuletusliidetele, millest koosnevad komi perenimed.

1.1. Esmamainimisest tänapäevani

1450nda aasta Võtšegda-Võmi kroonikas on juttu esimestest komi perekonnanimedest *Емелько Лузьков* ja *Ефим Эжвин* (Plessovski 1997: 5). Kõige varasemate nimedena mainitakse hüüdnimesid, mis olid hilisemate perekonnanimede eelkäijad. Hüüdnimed võisid kandjat iseloomustada väljanägemise poolest üldisemalt (*Сед* < *сьōд* `must`) või juhtida tähelepanu konkreetsele aspektile välimuses (*Кызьюр* < *кыз юр* `jāme pea`), püüda anda kandjale nimega edasi looduse väge (*Руч* < *руч* `rebane`), olla järelliidet *-ōz* (hilisemalt vene keele mõjutusel *-ez*) kasutades juhuslikest sõnadest konstrueeritud nimed (*Лунōz* < *лун* `päev`) või kujutada sündimise järjekorranumbrit (*Сизим* < *сизим* `seitse`) (Krivoštšokova-Gantman 2006: 202, 203). Paljud loodusega seotud nimed, nt taimede, loomade, lindude jms annavad ühtlasi aimu komide mõttemaailmast ja elulaadist. Edaspidistest kroonikatest, kirjapandud lepingutest ja maksukogumise tarbeks koostatud raamatutest on võimalik leida ristiusustamise-eelseid komi nimesid veel kaua, kuigi 14. sajandil tehti juba algust piirkonna kristianiseerimisega (Mussanov 2011: 32).

16. sajandil hakkasid komidel välja kujunema perekonnanimed, sellest perioodist võib näitena tuua komi etümoloogiaga nime *Пельмегов* < *Пельмег* < *пель* + *мег* `kõrv + kaar` + sufiks *-ov* (Plessovski 1997: 6; Mussanov 2011: 32). Venepärane sufiks *-ov* kujutab endast tüüpilist järelliidet perekonnanimedel. Vene mõju on komi nimede puhul tuntav.

Ristusustamisega ilmusid komi nimede hulka õigeusu kirikukalendrist pärinevad nimed, mille algupära jääb Bütsantsi kultuuri (Теплјашина 1978: 5). Nimed võeti üle kõnekeelest, mitte kirjakeelsest vormist ja enne keelde juurdumist toimusid mitmed foneetilised muutused, sobitumaks paremini komi keelde, nt *Миковай* < *Николай*, *Тикон* < *Тихон*, *Трōним* < *Трофим* (Krivoštšokova-Gantman 2006: 203, 204).

Tänapäeval on komidel sarnaselt venelastega nimede panekul kasutusel trinominaalne mudel – eesnimi, isanimi, perekonnanimi (Mussanov 2011: 33). Samas märgib Mussanov, et

teadlased on erineval seisukohal, millal komidel täpsemalt isanimi püsivamalt kasutusele võeti, ent tõenäoliselt jääb see 19. sajandi keskpaika – 20. sajandi algusesse. Samas esimest korda on patronüümi ehk isa nime kirjaõeldis mainitud juba 15. sajandi lõpus, nt *Сидорка Онкудинов, Сенька Микитин* (Plessovski 1997: 13). Eesnimele järgneva patronüümi lõpus on venerärased sufiksids -ов (-ев) või -ин. Kirjaõeldis kohtab koos isanimega ka sõna *пиян* 'poeg' kasutust, nt *Миш пиян Данько* (Miša poeg Danil), kus sõna 'poeg' võis paikneda ka naisenime järel (Krivoštšokova-Gantman 2006: 205). Antonina Krivoštšokova-Gantman märgib, et harvem kasutati matronüümi ehk ema nime, nt *Миколика Марийлөн ныв* 'tütar' *Лида* (Nikolai naise Maria tütar Lida). Huvitav tähelepanek seejuures on, et sõna 'poeg' *ни* esineb koos mitmusetunnusega -ян, 'tütar' *ныв* aga mitte. *Пиян* võib ühtlasi tähendada ka üldisemalt 'lapsi, järeltulijaid', seetõttu oleks üks võimalik *ни+ян* konstruktsiooni tõlgendus 'laste hulka kuuluv'. Eespool mainitud näite varal siis *Миш пиян Данько* (Miša laste hulka kuuluv Danil).

1650ndatel aastatel lisandus eesnime ja isanime juurde veel vanaisa nimi ehk paponüüm, nt *Никита Афанасьев сын Власов* (Plessovski 1997: 13). Siinkohal nähtub, et sõna 'poeg' komikeelse vaste *ни* asemel kasutatakse ka venerärast vastet *сын*. Hiljem liitus vene keele mõjutusel isa nime lõppu sufiks -вич, nt *Николай Александрович* (Krivoštšokova-Gantman 2006: 206). Järgnevalt jõuabki perekonnanimi kirjalikesse dokumentidesse, nt *Власов Дмитрий Прохорович*, kus paponüüm näitab konkreetse perega kokkukuuluvust põlvkonnast põlvkonda (Krivoštšokova-Gantman 2006: 206; Тепляшина 1978: 91).

Tamara Тепляшина (1978: 92) mainib, et komid on kasutanud veel nelja komponendiga vanemat nimetüüpi, nt *Тима Васьö Илля Петра*. Irina Kaneva (2011: 44, 45) järgi võis kõrvuti kahe- ja kolmekomponentse nimetüübiga leida isegi 6-8 komponendiga tüüpi, kus soovist mäletada esivanemaid, olid esindatud järjestikku kõik meesliini esindajad, alustades kaugemast, nt *Дане Тима Игö Вась Наум Артей Закар Попан Подь Трöш Öнисем Миколай Митрей*. Harvem võib kohata matronüümset nimetüüpi (Kaneva 2011: 46).

Lisaks varasematele hüüdnimedele, isikunimedele ja isanimedele on perekonnanimeks saanud ka toponüümid ehk kohanimed, nt *Удоркин* < *Удора* + sufiks -ин (Udora – piirkond Komis) , etnonüümid ehk rahvanimetused, nt *Рочев* < *роч* 'vene, venelane' + sufiks -ев, jm ning praktiliselt kõiki praegu käibel olevaid perenimesid on mainitud esimest korda juba 17.-18. sajandil, mil arenes välja suurem osa komi perekonnanimedest (Plessovski 1997: 12, 14; Kaneva 2011: 50, 140).

1.2. Komi isikunimede uurimine

Aleksei Mussanovi (2011: 30) järgi ilmneb, et komi isikunimesid on teaduslikult suhteliselt vähe uuritud, sealhulgas ka nimede etümoloogilist päritolu. Viimase tuvastamiseks on vajalik mõista nime esmamainimisega seonduvat ajaloolist tausta, ümbritsevat looduslikku keskkonda, piirkonna religioosset tausta, läheduses elavaid teisi etnilisi gruppe, hetkel valitsevaid kultuurilisi mõjutusi jpm. Seetõttu on võimalik ka sama nime mitmetine päritoluline tõlgendus.

Alates 20. sajandist kuni kaasajani on antroponüümikat ehk isikunimeteadust komide hulgas käsitlenud Vassili P. Võborov, Adolf I. Turkin, Anatoli P. Afanasjev, Ljubomir N. Žerebtsov, Raissa I. Kosnõreva, Fjodor V. Plessovski, Nina I. Volkova, Antonina S. Krivoštšokova-Gantman, Vassili V. Klimov, Aleksei G. Mussanov, Aleksandr F. Teplouhhov ja Tamara I. Tepljašina (Mussanov 2011: 30, 31). Mõned neist rohkemal, mõned vähesemal määral, sellest hoolimata peetakse nende panust märkimisväärseks (Mussanov 2011: 30-32). Eespool mainitud allikatest toetun oma uurimustöö ajalise ja mahulise piirangu ning materjalide piiratud kättesaadavuse tõttu eelkõige Plessovski ja Tepljašina poolt avaldatule. Oluline oli ka faktor, et perekonnanimede temaatika on leidnud suuremat käsitlust just nende puhul.

1.3. Komi perekonnanimede tuletamine

Perekonnanimed moodustusid komidel aga eelkõige venepäraste sufiksrite *-ин*, *-ов/-ев* ja *-ских* liitumisel varasemate nimevariantidega, nt *Ичеткин* < *ичот* `väike` + sufiks *-ин* < ja *Юсев* < *юсь* `luik` + sufiks *-ев* (Plessovski 1997: 7; Krivoštšokova-Gantman 2006: 202). Sufiksit *-ских* esineb kirjapandud kujul siiski väga harva ja seega oli isegi näite leidmine keeruline: *Межозских* < *меж* `jäär` + sufiks *-оз/өг* + sufiks *-ских* (Plessovski 1997: 74).

Järgnevalt teen lühiülevaate komi perekonnanimede võimalikest tuletusviisidest erinevate sõnaliikide ja tuletusliidete abi. Piirdun väikesemahulise peatükiga, kuna töö raskuskese on selles uurimustöös perekonnanimede semantikal.

1.3.1. Sõnaliik

Komi perekonnanimed moodustuvad erinevatest sõnaliikidest, peamiselt nimisõnadest, nt *Льюров* < *лы* + *юр* `luu + pea` ja omadussõnadest, nt *Коскоков* < *кос* + *кок* `kuiv + jalg`, aga nimi saab olla ka verbituletus, nt *Мудин* < *муд-* `muldama` (Tepljašina 1978: 52, 54, 60). Mõne nime puhul võib kohata erinevaid selgitusi võimaliku tuletuse kohta, nt *Пельмегов* < *пель* + *мег* `kõrv + kaar` + sufiks *-ов*, aga ka < *пельм-* `embama` + *-эг* (Tepljašina 1978: 60;

Plessovski 1997: 90; Mussanov 2011: 32). Seega sõltuvalt tõlgendusest võib *Пельмегов* nimena liigituda nii nimisõnatekkelise kui ka verbituletusliku perekonnanime alla.

Perenimede seast leiame nii ühest sõnast koosnevaid, nt *Шалев* < *шаль* `vallatu` kui ka mitme sõna liitumisel tekkivaid sõnaühendeid, nt *Пилуныров* < *пилу* + *ныр* `haab + nina` + sufiks *-ов*, *Кузьбожьев* < *кузь* + *бӧж* `pikk + saba` + sufiks *-ев*, kus omavahel võivad liituda nii sama- kui ka eriliigilised sõnad (Mussanov 2011: 32; Tepljašina 1978: 54).

1.3.2. Tuletusliited

Hulgaliselt komi isikunimesid on tekkinud üldnimede baasil, mis ehk kõige väljendusrikkamalt kirjeldavad nime kandjat, ent võimalikud on ka nime lõppu lisanduv vokaal *-а* *Бура* < *бур* `hea` näite puhul, sufiks *-ко/-ка* *Нырка* < *ныр* `nina` näite puhul või sufiks *-шко*, mille erandjuhud on omakorda *-анко -ачко/-ечко* *Сизячко* < *Сизя* < *сизь* `rähn` näite puhul (Tepljašina 1978: 81, 82).

Sufiksi *-ӧг* abil moodustati isikunimesid juba eelkristlikul ajal, hilisemalt sai sufiksist *-ег*, nt *Ошӧг*, *Ошег* < *ош* `karu` + sufiks *-ӧг/-ег*, millele liitus kristianiseerimise järel omakorda sufiks *-ов*: *Ошегов* (Krivoštšokova-Gantman 2006: 202, 203).

Tamara Tepljašina (1978: 83- 90) järgi võib isikunimede moodustamisel tuua välja veel erinevaid sufiksid *-ей/-эй*, *-ыш/-еш*, *-ыл*, *-ысь/сь*, *-у/-ю*, *-ан/-ян*, *-иньӧй*, *-жуг*, *-ук/-юк*, *-уш/-юш*, *-енька*, *-ечка*, *-ок/-ӧк* jm. Nende hulgas on nii produktiivsemaid kui ka pigem erandlikke järelliiteid. Enamasti liituvad need sufiksid komi eesnimedele ja vahel toovad endaga kaasa mõne varjundi, nt hellitav *Аннуш* (Krivoštšokova-Gantman 2006: 208). Nende sufiksitate hulgas leidub nii täisnimedele liituvaid, nt *Ивана* kui ka neid, mis esinevad koos lühendatud nimekujuga, nt *Мишок* (Tepljašina 1978: 88, 89) Suur osa järelliidetest on kasutusse jõudnud vene keele eeskujul.

Vene keel on ka foneetiliselt avaldanud mõju komi isikunimedele, kus esineb selle tulemusena nii häälikukadu, häälikute omavahelist vahetumist kui lisahäälikute teket häälduse suupärasemaks muutmisel (lähemalt vt Tepljašina 1978: 23–25). Häälikumuutustest ja sufiksitate komi nimedes on oma bakalaureusetöös kirjutanud lähemalt ka Eda-Riin Leego (2016) koos viidetega erinevatele teemakohastele allikatele.

2. Materjal ja meetod

Alljärgnevalt täpsustan, missuguseid allikaid olen käesolevas uurimistöös perekonnanimede kogumiseks ja leitud nimedele tähenduse otsimiseks kasutanud. Ühtlasi konkretiseerin, millisel meetodil allikatest saadud infot analüüsisin.

2.1. Materjal

Perekonnanimede leidmiseks toetusin kahele raamatu- ja kahele veebiallikale. Igor Žerebtsovi ja Oleg Uljaševi saatesõnaga Fjodor Plessovski raamat „*Комыш овьяс*” (1997) pakkus suurel hulgal perekonnanimesid, ent samas on raamatu väljaandjad ära märkinud, et konkreetne Plessovski poolt kogutud materjal ei kujuta endast lõplikku kogu ja seda on võimalik veel täiendada (Plessovski 1997: 15). Antud komikeelsest raamatust võib leida nimede piirkondliku päritolu koos esmamainimise aastaga, nime arvatava tüvisõna ja selle semantika. Samuti võib leida muud lisainfot, nt kui palju vastavate nimedega peresid on olnud, mis ameteid on nende nimede kandjad pidanud, millega tegelenud jms. Kui nime kohta esineb leide mitmest erinevast piirkonnast, on need vastavalt ka koos aastaarvuga ära märgitud. Samas raamatus esineb ka nimesid, mille kohta osa infost on puudulik, nt *Пувкоев* (Plessovski 1997: 97).

Fjodor Plessovski raamatust leidsin kokku 550 nime. Oma tabelisse jätsin kandmata kõik sellised perekonnanimed, milles Plessovski andmetel esinesid mitte-komi etümoloogiaga sõnatüved. Valdavalt olid need nimed vene päritolu, aga võis leida ka muud, nt türgi *Бараксанов* < *бараксан* `kohmakas`, neenetsi *Ванюта* < *вануца* `juur` ning udmurdi *Кетов* < *көт* `kõht`. Ühtekokku arvasin oma tabelisse **179 komikeelset nime**. Komi perenimede uurijale on antud raamat asendamatu allikas, sest tegemist on komi perekonnanimede üpriski suure koguga, kuigi mitte täieliku. Minu tabeli jaoks oli tegemist väga väärtusliku raamatuga, sest lisaks perekonnanimele leidis raamatus palju väärtuslikku infot nimede esinemissageduse, asukoha, semantika jpm kohta. Antud raamatu põhjal saaks perenimede kohta koguda seega muidki vajalikke andmeid, et paremini mõista nt kui levinud nimega on tegemist või näha seost regiooni ja konkreetse nime leviku vahel jne.

Teine raamatuallikas, millele toetusin, oli Tamara Tepljašina „*Антропологические модели пермских языков*” (1978). Raamat on venekeelne ja sisaldab lisaks väga põhjalikule teooriakäsitlusele ka hulgaliselt komi päritolu perekonnanimesid koos tüve ja selle tähendusega. Nimed on Tepljašina poolt semantilisel rühmitatud ja eraldi on viidatud ka perekonnanimes esinevatele sufiksitele. Tamara Tepljašina raamatust võtsin andmebaasi **195 perekonnanime**,

mis esinesid koos nime tüve ja selle tähendusega. Tepljašina enda poolt olid perenimed liigitatud vastavalt tüve tähendusele 12 erinevasse rühma. Antud allikmaterjal esines lisaks perekonnanimedele ka põhjalik ajalooline ning keeleteaduslik käsitlus.

Kaasaegsematest allikatest kasutasin veebist leitavat komi perekonnanimede Vikipeedia venekeelset lehekülge https://ru.wikipedia.org/wiki/Фамилии_коми (edaspidi VIKI), mis pakub lisaks nimele välja ka päritolusõna koos selle venekeelse tõlkega, juhul kui tegemist on komikeelse sõnaga. Lehekülge muudeti viimati aastal 2024. Viki leheküljelt leidsin vaatamise hetkel kokku 114 nime, kus nüüd ja edaspidi lugesin *e* ja *ë* hääliku erinevusega nimed üheks nii nagu tihtipeale vene kirjakeeles tavaks saanud (nt *Сюзёв* ja *Сюзев*). Valdav osa leheküljel kirjas olevatest perekonnanimedest olid välja toodud koos tüvisõna ja selle vene keelde tõlgitud tähendusega, juhul kui tegemist oli komikeelse päritoluga. Mõne komi sõna kirja pildis esinesid vead, nt tähe *ö* kohal paiknevad täpid olid märkimata jäänud nime *Колегов* näitel, kus tüvisõna *кальог* asemel oli märgitud tüveks *кальог*. Venekeelsetes veebiallikates tuleb seda vahel ette, kuna erinevalt komi keelest vene keeles *ö* tähte ei esine ja see asendatakse lihtsalt *o*-ga. Viki allikas kohtas ka sõnu, mille etümoloogia kohta puudusid igasugused viited. Osade nimede puhul õnnestus päritolu kindlaks teha. Seega jäi vaatluse alla antud allikast 110 nime, nende hulgas ka 8 ebaselge päritoluga, nt *Сыкулев*, *Чичканов*.

Siinkohal pean täpsustama, et mõned perekonnanimed, mis olid küll vene päritoluga, ent siiski omasid mingit viidet komidele, nende maale, rahvale, kultuurile, jätsin ma tahtlikult oma nimistusse alles (nii selles allikas kui edaspidi), aga neile on viidatud vastavalt ja eraldatud komi päritolu nimedest, nt *Зырянов* < *зырян* `sürjalane, komi`.

Viki ja samuti järgmistes allikates leidub teiste hulgas ka kirikukalendri nimedest tuletatud perekonnanimesid, nt *Васев* < *Вась* < *Василий*, mille puhul on küllaltki vastutusrikkas langetada otsus, kuidas nendesse nimedesse suhtuda. Otsustasin perenimed arvesse võtta sama mõõndusega nagu tegin venepäraste sõnade puhul, mis komisid kirjeldasid. Kui vähegi oli võimalik tuvastada nimes midagi komipärast, siis liigitasin selle perenime eraldi nimetuletiste kategooriasse.

Antud leheküljel leidsid ka nimesid, mille tüvisõna puhul tegin mõned korrektuurid, nt *Кучев*, mille päritolusõnaks oli märgitud *куч* `kotkas`. Mina märkisin tüvisõnaks *кути* `kotkas`, *куч* tähendab antud juhul `hall öökulli`, mille Tamara Tepljašina ka mõlemad antud perenime puhul võimalike tüvisõnade välja on toonud (Tepljašina 1978: 48). Perekonnanimi *Гордочев* oli kirjas ilma tüvisõnadeta, olemas oli vaid päritolusõnade tähendus. Märkisin juurde ka puuduva tüve *горд* (< *гöрд*) + *роч* `punane + vene(lane)`.

Neljandaks allikaks valisin komi keeleteaduse kodulehekülje <https://komikyv.com> (edaspidi KT), mis on komikeelne ja mida täiendati viimati 2013. aastal. Sellelt leheküljelt leidsin suurel hulgal komi rahval esinevaid perekonnanimesid, ent ilma täpsustava infota. KT kodulehelt leidsin vaatamise hetkel 701 perekonnanime. Võrreldes Plessovski raamatuga (1997) oli suur vene jt mitte-komi päritolu nimede kattuvus, s.t raamatus loetletud nimed kordusid suures osas ka veebis. Peamiselt tuginedes Stepan Vesselovski vene perekonnanimede loendile eraldasin minu valikusse mittedobiva päritoluga nimed, mida oli palju. Kuna antud leheküljel puudus nimede kohta igasugune info, siis jäi osa nendest ka minu poolt tähenduseta, nt *Дикоев* ja *Лувкоев*, mis olid küll mainitud ka F. Plessovski raamatus, aga ka seal ei selgunud nimede päritolu kohta midagi. Antud leheküljelt sain kasutada vaid nimesid, mis esinesid ka teistes allikates, kus oli koos nimega ära toodud info päritolu kohta. Seega oli antud allikal rohkem statistika funktsioon mitte nime semantilise info pakkumise roll. Komi keeleteaduse veebilehelt sain kategooriatesse **203 komikeelset nime**.

Seega on käesolevas uurimuses esindatud nii komikeelsed allikad kui ka venekeelset materjali, ajaliselt veidi vanem nimede kogum ja kaasaegsem.

2.2. Meetod

Töö sisulise poole võib siinkohal jagada neljaks osaks, kus alustuseks koondan allikatest leitud perekonnanimed ühte andmebaasi. Teiseks eraldan üksteisest vene ja komi keele etümoloogiaga nimed, sest oma uurimustöös keskendun ainult viimastele. Selleks toetun raamatuallikatele ja Stepan Vesselovski (1984) vene perekonnanimede loendile. Uurin andmebaasi jäänud komi päritoluga perekonnanimede semantikat. Selgitan Tamara Tepljašina (1978) ja Fjodor Plessovski (1997) allikatele toetudes välja perekonnanimede tüvisõnad ja nende tähenduse. Kolmandaks püüan välja tuua perekonnanimede semantiliselt erinevad kategooriad ja nende alusel nimed grupeerida. Toon välja teadlaste poolt varasemalt avaldatud klassifikatsiooni, Irina Kaneva (2011) hüüdnimede ja Tamara Tepljašina perenimede liigituse, ning analüüsin, kas lisaks seniavaldatule ilmneb töö käigus perekonnanimesid semantiliselt grupeerides ka mõni uus kategooria. Neljandaks analüüsin perenimesid statistiliselt, tuues välja nimede kordused ja etümoloogia tõlgendamisel ette tulevad erinevused. Sõltuvalt nimede etümoloogiast teen kokkuvõtteid.

Nimede vene päritolu välistamiseks toetusin peamiselt Stepan Vesselovski „*Ономастикон. Древнерусские имена, прозвища и фамилии*” vene perekonnanimede kogule (1974), mis on

ka veebis kättesaadav, nt nime *Зернин* puhul, mille liigitasin vene päritoluga perenimede hulka, leides loendist sarnase tüvega *Зерно*. Samasugusele seisukohale jõuti *Наука. Искусство. Величие* (edaspidi NIV) veebilehe vene perekonnanimede loendis, kus samuti viidati Vesselovski kogule. Siiski leidis Viki allikas ka päritolu viiteta perekonnanimesid, mille tuvastamine ebaõnnestus minulgi, nt *Ерозов* ja selle tulemusena liigitasin antud perekonnanime oma tabelis ebaselge päritoluga perekonnanimede hulka.

Tõlkimiseks ja allikates märgitud perekonnanimede etteantud tähenduse kontrollimiseks kasutasin Eesti Keele Instituudi (edaspidi EKI) kodulehel paiknevaid eesti-komi (2022; edaspidi EKS) ja vene-eesti (2000; edaspidi VES) sõnastikke. Vajadusel tarvitasin täiendavalt ka veebis kättesaadavat suurt komi-vene sõnaraamatut (2025; edaspidi KVS). Plessovski raamatusse süüvimine nõudis minult kui komi keelt mitte valdavalt inimeselt palju aega. Pidin tihti kasutama sõnaraamatute abi. Perekonnanimede tuletamise peatükis kasutasin ka EKI eesti-udmurdi sõnastikku (2015; edaspidi EUS), et eristada omavahel komi- ja udmurdikeelseid näiteid. Murdesõnade eristamiseks ja kontrollimiseks vajasin sürjakomi dialektide võrdleva sõnaraamatu abi (1961; edaspidi SSKZD).

Kui raamatus oli kindla tõdemusega viidatud vene päritolule, siis usaldas pigem autorit, võimaliku vene päritolu korral kontrollisin ka ise Vesselovski ja NIVi nimede loendist, et kinnitada vene tüvisõnaga nimede välistamist oma loetelust.

Minu konsultandiks komi keele paremaks mõistmiseks oli ka ühtlasi mu juhendaja Nikolai Kuznetsov.

Perekonnanimede kristlikku tausta kontrollisin veebiallikast Usu aabits. Kirikukalendri nime vastavust kontrollisin venekeelsetelt õigeusu kirikukalendri nimede veebilehtedelt.

3. Komi perekonnanimede kategoriseerimine

Käesolevas peatükis annan ülevaate minu uurimustöö valimiku perenimedest, mille päritolu tunnistasin komipäraseks. Püüan neid kategoriseerida, tuua võrdluseid teiste teadlaste samalaadsest tööst ja põhjendades enda tehtud valikuid.

Irina Kaneva toob hüüdnimede puhul esile semantika ühte kindlasse hulka lahterdamise hapruse, kus tähendus võib tihti kõikuda mitme erineva lahtri piiril ja alati ei olegi võimalik ühest võimalikku vastet pakkuda (Kaneva 2011: 34). Teadmata konkreetse nime sünnilugu, saame anda semantikale vabaduse jätta valikuvõimalused veidi rohkem avatuks. Usun, et sama kehtib ka perekonnanimede puhul, ent siiski püüan siinkohal anda edasi oma nägemuse liigitamisest, mis jätab tulevastele komi nimedega tegelejatele võimaluse uurimust jätkata ja läbi erinevate tõlgenduste luua veelgi mitmekesisema ettekujutuse komi perekonnanimede semantikast.

3.1. Tamara Tepljašina liigitus

Tepljašina liigitus on ühtlasi mulle hilisema võrdluse aluseks. Tema jagas komi perekonnanimed 12 kategooriasse: loomad, taimed, putukad, kalad, linnud, ilm jm, iseloomustus (sh hinnang, tunnus, lapse käitumine, iseloomustus), verbituletised ja varia.

Kõik nimed on jagatud kategooriatesse semantika põhjal, välja arvatud verbituletised, kuhu kuuluvad nimed lähtuvalt sõnamoodustuse alustest. Samas võib verbitüvesid leida ka muudest kategooriatest, nt *зань*- 'külili vajuma', mis on verb, aga paikneb Tepljašina liigituse põhjal varia kategoorias (Tepljašina 1978: 56). Ka sõnatüvi *кыр*- 'kudrutama' võiks kuuluda nii verbituletise kui ka lindude kategooriasse, kuhu Tepljašina selle ka liigitas (Tepljašina 1978: 48).

Teine kategooria, mille sõnad võiksid samal ajal kuuluda veel üsna mitmesse kategooriasse, on lapse käitumise rühm. Seal leidub tüvesid nagu *эць* 'kärme', mis võiks iseloomustada inimest üleüldiselt, *кок*- 'nina pidada vedama', mis võiks ühtlasi kuuluda ka verbituletiste alla ning *онь* 'nõrgaks jäänud', mis pigem iseloomustaks vanemaealist inimest, samas aga sõnatüvi *вор*- 'mängima' paikneb hoopis verbituletiste grupis, kui võiks sobida hästi ka lapse käitumise rühma.

Varia kategooria on arusaadavalt ka Tepljašinale nende sõnade paigutamise kohaks, mida on keeruline liigitada ja mis valdkonna sõnade hulk võib samas olla lihtsalt nii väike, et iseseisvaks

kategooriaks ei kvalifitseeru. Samas on Tepljašina liigitus ainuke perekonnanimede kohta käiv, mida hetkel nendest allikatest leida võib. Küll aga on kategoriseeritud hüüdnimesid.

3.2. Komi hüüdnimede kategooriad

Lisaks Tepljašina liigitusele on nimesid kategoriseerinud ka Irina Kaneva (2011), kes on välja pakkunud komi hüüdnimede ehk siis perekonnanimede eelkäijate grupeerimise. Kaneva liigitusest võib leida erinevaid seoseid antud uurimustöö andmebaasi jõudnud perenimedega. Esmalt mainib Kaneva inimese välimuse ja iseloomu kirjeldavaid nimed nagu *Тшак* < *тшак* `seen, millega kutsuti väikese kasvuga inimest, aga sama tüvega perekonnanime *Чаков* võime leida ka Plessovski raamatust (Kaneva 2011: 51). Kaneva toob ühe kategooriana välja ka eriliste, kordumatute puhkudega seotud nimed, nt *кузь Павлин*, kus heidetakse nalja pisikese mehe nii pika nime üle, sest *кузь* tähendab tõlkes `pikk` (Kaneva 2011: 56). Sõna *кузь* on ka komi perekonnanimede tabelis üsna mitmete nimede tüveks. Veel pakub Kaneva välja inimese annete ja oskuste põhjal tekkinud hüüdnimed, nt *вокӧ* `vend`, kus hüüdnime saaja pöördus tihti inimeste kui vendade poole (Kaneva 2011: 58). Sama tüvega perekonnanimi *Вокуев* on välja pakutud ka Plessovski allikas. Järgmisena tulevad käsitlusse inimese elukutsega seotud nimed, nt jahimeest kutsuti *Ош* `karu` *Миш* (Kaneva 2011: 60). `Karu` esineb tüvena ka mitmetes perekonnanimedes, nt *Ошвинцев* Viki allikast. Hüüdnimed said olla seotud ka asulate või muude looduses paiknevate objektidega, nt *Висер Стенан*, kelle hüüdnimi tekkis Viseri jõe järgi (Kaneva 2011: 61). Antud jõe venekeelne nimi *Вишера* esines ka Plessovski raamatus nime all *Вишератин*. Samuti mainib Kaneva pikematest nimedest tekkinud lühendnime vorme, nt *Вась* < *Василий* (Kaneva 2011: 62). *Вась* on Viki allika andmeil ka perekonnanime *Васев* aluseks.

3.3. Perenimede valimiku rühmitamise põhimõtted

Siinkohal püüan omapoolselt perekonnanimed kategooriatesse jagada. Võrdlusena kasutan jätkuvalt viiteid Tepljašina poolt varasemalt tehtule. Veel enne liigitamise juurde jõudmist peatuksin kahel aspektil, millega nimede jagamise juures arvestada tuleb. Ühesõnaliste tüvede puhul on liigitamine lihtsam, nt *Туробов* < *турӧб* `tuisk`, mille Tepljašina rühmitas ILM jm hulka kuuluvaks, aga kui tegemist on liitsõnalise tüvega nagu *Женидкоков* puhul, kus tüvi koosneb *дженъыд* + *кок* `lühike + jalg` sõnadest, tuleb otsustada, kas jagamine toimub lähtuvalt esimesest või teisest sõnast ja kokkuleppeliselt kasutada läbivalt kogu uurimustöö jooksul sama põhimõtet. Tepljašina liigitas perekonnanime *Женидкоков* tunnuse rühma, kus

saab lähtuda nii esimesest sõnast kui ka antud juhul mõlemast korraga, mis alati pole kahjuks võimalik, nt nime *Шидьюсов* puhul *шид* + *юс* `supp + kaval`, kus Tepljašinal toimus jagamine teise liikme baasil iseloomustuse gruppi (Tepljašina 1978: 52, 55). Kuna tihtipeale liitsõna mõlemat sõna korraga arvesse võttes sellist ühtselt mõistetavat tähendust ei ole võimalik leida nagu liitsõna *Кузьпелев* < *кузь* + *пель* `pikk + kõrv` puhul, siis otsustasin kokkuleppeliselt lähtuda liigitamisel alati liitsõna esimesest liikmest. Perekonnanime *Мосьюров* < *мөс* + *юр* `lehm + pea` grupeeris Tepljašina iseloomustuse alla, mina aga lähtuvalt sõnast *мөс* LOOMADE kategooriasse (Tepljašina 1978: 55).

Teise faktorina tuleb arvesse võtta allikate erinevusi tüvisõnade valikul ja nende tõlgendamisel, millest kõige värvikamad näited on ehk perenimi *Рочев*, mille puhul Tepljašina pakub päritolusõnaks olevat *роч* `ilus`. KVS sõnaraamat pakub vastetena välja nii `vene` kui ka `vabrikus toodetud, poest ostetud`. Seos ilusaga siinkohal on üsna kaudne, kuigi tõenäoliselt on vabrikust/poest toodu ilusam enda poolt tehtust. Plessovski meelest on aga võimalikud komikeelne tüvisõna *роча* `jahionn` ning venekeelne *помча* `kauge kalastuspaik`. Antud juhul liigitasin mina nime VARIA rühma, kuid Tepljašinal oli see ISELOOMUSTUSE kategooria hinnangu alarühmas. Teine samaväärselt keeruline näide on perekonnanimi *Ракин*, kus Plessovski arvates pärineb sõna venekeelsest *пак* `vähk`, Tepljašina meelest on aga tegemist komikeelse *пак* `vares` päritoluga. Kuna minu soov oli leida sõnades just komikeelset päritolu sealt, kus vähegi võimalik, siis selle perekonnanime klassifitseerisin LINDUDE gruppi sarnaselt Tepljašinaga.

LOOMADE ja LINDUDE kategooria liik on meil Tamara Tepljašinaga sarnane, lisaks VARIALE ühtivad veel PUTUKATE, KALADE ja ILMA kategooria valik. ISELOOMUSTUSE rühm esineb Tepljašinal üheskoos OMADUSTE liigitusega. TAIMESTIKUST/LOODUSEST sai järgmine kategooria, VERBITULETISTE kategooria asemel on minul NIMETULETISTE rühm. Uued grupid on samuti ANUMAD/TARVIKUD, ISIK/TEGIJA, KEHAOSA/KEHAKATE ning SÖÖK/SÖÖGITARBED JA SEONDUVAD TEGEVUSED. Lisaks väike alamkategooria venepäraste perenimedega, milles on otsesed viited komidele ja otsustasin need seetõttu ka siinkohal ära märkida. Eraldi tekkis ka igast allikast veidi nimesid, mis jäidki n-ö ebaselge päritoluga gruppi, kuna täpne info päritolu kohta jäi leidmata.

3.4. Perekonnanimede semantilised kategooriad

Rühmitasin komi perekonnanimed semantikast lähtuvalt. Juhul, kui nime oli allikate poolt erinevalt tõlgendatud, eelistasin Tepljašina seisukohta, sest teadlasena on tema selle valdkonnaga kõige spetsiifilisemalt tegelenud, nt *Жаков* nime puhul oleks Plessovski tõlgendust arvestades nime hoopis VARIA gruppi paigutanud (Tepljašina 1978: 48; Plessovski 1997: 37). Samal põhimõttel jäi siit rühmast välja nimi *Урсюзов*, mis Plessovski välja pakutud tüve kohaselt *урсюзъ* `polaarkull` oleks LINDUDE gruppi sobitunud, ent Tepljašina *ур + сюзъ* `orav + öökull` jäi LOOMADE kategooriasse, kuna esimene sõna viitab loomale, millest lähtuvalt nüüd ja alati selle uurimustöö raames oma valiku teen (Tepljašina 1978: 55; Plessovski 1997: 122). LINDUDE rühma valisin ka loomade häämitsuste tõlgendused, nt *Маикалев* nime puhul `prääksuma` (Tepljašina 1978: 48, 60).

Perenimede semantilised kategooriad on järjestatud kasvavas järjekorras vastavalt antud rühma sõnade populaarsusele nimede panekul.

3.4.1. KALAD JA KALAPÜÜGITARBED

KALADE kategooria oli Tepljašinal (1978: 50-51) samuti üks väiksemaid. Sii rühma on kogutud **kalaliikide nimetused, kalade üldnimetused ja kalapüügitarbed** (selle kategooria perekonnanimesid vt tabelist 1). Ühtegi konkreetset kalaliiki antud rühmas ei kordu, üldine nimetus `kala` esineb kahel korral. Minu poolt on antud rühma liigitatud 8 nime ehk siis on tegemist ühe kõige väiksema kategooriaga.

Perekonnanimi *Костылев* `kalastamistara` on Tamara Tepljašinal erinevalt minust paigutatud VARIA gruppi, ent mina liigitasin kalapüügiga seonduva koos kaladega samasse rühma. Silma paistab nime *Люосев* erinev tõlgendus, kus Tepljašina pakub välja tähenduse `kiisk`, Plessovski aga pärinemise sõnast `ilalõug` või `sülg`. Selle kategooria perenimede tüved on kõik ühesõnalised ja ei ole moodustatud liitsõnadest. Pooled nimedest on tuletatud murdesõnast, nt *Екишев* `ahven`.

Tabel 1. Perekonnanimede kategooria KALAD JA KALAPÜÜGITARBED.

Гичев	<i>гыч</i>	koger	Tepljašina 1978: 51
Исаев	<i>исай</i>	väike säinas	Tepljašina 1978: 51
Екишев	<i>ёкыш *murd</i>	ahven	Plessovski 1997: 35; KT; Tepljašina 1978: 51
Юманев	<i>юмань *murd</i>	väike kalaliik	Tepljašina 1978: 51
Костылев	<i>костыль</i>	kalastamistara	Tepljašina 1978: 57
Люосев	<i>любсь лю любсьов *murd</i>	ilalõug sülg kiisk	Plessovski 1997: 70; KT Tepljašina 1978: 51
Пасев	<i>пась *murd</i>	lepamaim	Tepljašina 1978: 51
Жиганов	<i>жиган (жыган) *murd</i>	väike kala	Plessovski 1997: 38

3.4.2. PUTUKAD

Tegemist on ühe kõige väiksema rühmaga, kuhu on liigitatud 8 nime, mis kõik viitavad mõnele **putukale** (selle kategooria perekonnanimesid vt tabelist 2). Putukate kategooria esineb ka Tepljašinal (1978: 50), kuhu paigutuvad antud rühmaski esinevad nimed. Ainukesena kordub tähenduste hulgas viide mesilasele. Sama tüvi on nimedel *Мошев*, *Мошегов* ja *Можегов*, mis kõik tähendavad `mesilast`. Selle kategooria perenimede tüved on kõik ühesõnalised ja pooled nendest on murdesõnad, nt *Исаков* `kiil`.

Tabel 2. Perekonnanimede kategooria PUTUKAD.

Гутов	<i>Гут</i>	Kärbes	Viki
Исаков	<i>исак *murd</i>	Kiil	Tepljašina 1978: 50
Лудыков	<i>лудык/лудик</i>	Lutikas	Plessovski 1997: 69; KT
Можегов	<i>мош *murd + -эз</i>	Mesilane	Tepljašina 1978: 50
Мошев	<i>мош (малямуй) *murd</i>	Mesilane	Viki
Мошегов	<i>мош (малямуй) *murd</i>	Mesilane	Viki
Цывилев	<i>Чивиль</i>	putukate tõugud seisvas vees	Tepljašina 1978: 50; KT
Черанёв	<i>Черань</i>	Ämblik	Viki

3.4.3. ISIK/TEGIJA

Väikene 10 nimega minu poolt loodud rühm. Tepljašinal sellist gruppi ei leidu ja on antud nimed paigutanud ISELOOMUSTUSE gruppi. Eristasin antud kategooria põhjusel, et tegemist pole niivõrd iseloomustamisega, kuivõrd viitega staatusele, kellekski olemisele vms (selle kategooria perekonnanimesid vt tabelist 3).

Antud rühmas on esindatud **pereliikmed** (nt `poeglaps`, `pesamuna` ja `vend`), **rahvapärимuse tegelased** (nt `kurat`, `vanapagan`), **ametite esindajad** (nt `kirikuõpetaja` ja `kosjasobitaja`). Viimase hulka kuuluvad kaudsemalt ka `kerjaja` ja `varas`. Selle kategooria perenimede tüved on kõik ühesõnalised, v.a nimi *Попвасев*, mis koosneb nimisõnast ja kristlikust nimest. Tüvede hulgas on ka mitmeid murdesõnu, nt *шыш* `varas; hulkur`.

Tabel 3. Perekonnanimede kategooria ISIK/TEGIJA.

Коюшев	<i>кõйысь *murd</i>	kerjaja	Plessovski 1997: 57; KT
Кулев	<i>куль</i>	kurat; vetevaim	Viki
Луашев	<i>луасьысь любсьёв</i>	varastaja kiisk	Plessovski 1997: 69; KT
Мизев	<i>мизьё</i>	pesamuna	Tepljašina 1978: 54; KT
Попвасев	<i>поп + Вась (Василий)</i>	kirikuõpetaja + Vas' (kristlik nimi)	Plessovski 1997: 94; KT
Шышев	<i>шыш *murd</i>	varas; hulkur	Plessovski 1997: 137; KT
Зонов	<i>зон</i>	poeglaps	Viki
Чекренев	<i>чөкрень *murd</i>	vanapagan, tont	Plessovski 1997: 127; KT
Четины	<i>чети (чөт)</i>	kosjasobitaja, vahendaja	Viki
Вокуев	<i>вокё *murd</i>	vend	Plessovski 1997: 27; KT

3.4.4. ILMASTIK

Tamara Tepljašinal esines samuti ILM jm perenimede grupp (Tepljašina 1978: 55-56), mis suures osas kattub minu sõnade valikuga. Talvise ilmaga seotud sõnade tähendusi on siinkohal viis (nt `tuisk`, `härmatis`), sõnu on rühmas kokku 11 (selle kategooria perekonnanimesid vt tabelist 4).

Erinevalt liigitatud perekonnanimed on *Сюктомов* `jääsulg`, mille Tepljašina paigutas VARIA rühma. Sama kehtib ka nime *Читин* puhul, kuigi tähenduse poolest `härmatis` on selge viide ilmastiku tõttu tekkinud nähtustele. Antud kategooria perenimede tüved on kõik ühesõnalised, mille seas on ka mitmeid murdesõnu, nt *юг* `välk`. Nimed *Туробанов*, *Туробов* ja *Турубанов* on kõik ühe ja sama nime kolm erinevat variatsiooni, mille tähenduseks on `tuisk`.

Tabel 4. Perekonnanimede kategooria ILMASTIK.

Бусов	<i>бус *murd</i>	tolm; õietolm tolm, udu <i>*udm</i>	Plessovski 1997: 23; KT Tepljašina 1978: 55
Бушкилев	<i>бушков</i>	torm, maru	Tepljašina 1978: 55
Гужев	<i>гож</i>	päevitus; päikeselõõmane koht	Tepljašina 1978: 55
Югов	<i>юг *murd</i>	välk	Plessovski 1997: 138; Tepljašina 1978: 56
Сюктомов	<i>сюктõм *murd</i>	jääsulg	Tepljašina 1978: 58
Шурганов	<i>шурган *murd</i>	tuulelipp	Plessovski 1997: 136; KT
Зеров	<i>зэр зõр</i>	vihm kaer	Viki
Туробанов	<i>турõб</i>	tuisk	Tepljašina 1978: 55
Туробов	<i>турõб</i>	tuisk	Plessovski 1997: 117; Tepljašina 1978: 55
Турубанов	<i>турõб + -ан</i>	tuisk	Plessovski 1997: 118; KT
Читин	<i>чита *murd</i>	härmatis	Tepljašina 1978: 59

3.4.5. SÖÖK/SÖÖGITARBED JA SEONDUVAD TEGEVUSED

Antud kategooria Tepljašinal puudub. Sõnu kogunes siia rühma vähe, ainult 12 perekonnanime (selle kategooria perekonnanimesid vt tabelist 5). Mainimist on leidnud erinevad **söögid** (nt `korbitaoline ümmargune küpsetis`), **söögiriistad** (nt `nuga`) ja **söögitegemisega seotud tegevused** (nt `keetma`). Tepljašina on liigitanud antud rühmas olevaid nimesid VARIA (nt *Панюков*), VERBITULETISTE (nt *Пунегов*), TAIMEDE (nt *Шелепанов*) ja ISELOOMUSTUSE (nt *Шидьюсов*) rühma. Huvitav tähelepanek on perekonnanime *Шелепанов* paigutus TAIMEDE hulka, sest tegemist on lahti lõigatud (aed)viljaga, mille liigitasin rohkem söögi hulka kuuluvaks. Tepljašinal ISELOOMUSTUSE seas asuv *Шидьюсов* on iseenesest huvitav nimi, millesse on kõrvuti sattunud sellised sõnad nagu `supp

+ kaval`, mida tavaliselt üheskoos kohata ei eelda. Ootamatuid liitsõnu on veelgi, nt `piimanahk + täpp`. Ülejäänud nimede tüved koosnevad kõik ühest sõnast.

Esineb ka ühe ja sama nime variatsioone, nt *Лемесев* ja *Лемосов*, mille tüvisõna on *лем* `paks leem`. Antud kategoorias tuleb ette ka mitmeid murdesõnu, nt *чõлтан* `ümmargune leivapäts`. Mitmel juhul on Plessovski ja Tepljašina erineval seisukohal tüvisõnade osas, nt nimede *Панюков* ja *Панев* puhul, kus Plessovski pakub pärinemist kristlikust nimest *Панфил* < *Паня*, Tepljašina aga sõnast *пань* `lusikas`. Nime *Пунегов* määrab Tepljašina VERBITULETISTE rühma ja arvab tüvisõnaks olevat *пун-* `keetma`, ent selle tähendusega sõna on komi keeles *пунь*, kus hoopis *пу-* on tüvi *пун-* asemel ja *-ны* on infinitiivitunnus.

Tabel 5. Perekonnanimede kategooria SÖÖK/SÖÖGITARBED JA SEONDUVAD TEGEVUSED.

Лемесев	<i>лем</i>	paks leem	Plessovski 1997: 67; КТ
Лемосов	<i>лем</i>	paks leem	Plessovski 1997: 67; КТ
Панюков	<i>Паня (Панфил) + -ук</i> <i>дет</i> <i>пань + -ук</i>	kristlik nimi lusikas	Viki; Plessovski 1997: 87 Tepljašina 1978: 58
Панев	<i>Паньõ, Паня</i> <i>(Панфил)</i> <i>пань</i>	kristlik nimi lusikas	Plessovski 1997: 86; КТ Tepljašina 1978: 58
Патов	<i>Ипат (Инполит)</i> <i>пõт</i>	kristlik nimi sõnitud	Plessovski 1997: 89; КТ; Tepljašina 1978: 58 Tepljašina 1978: 58
Пунегов	<i>Пунег</i> <i>пун- + -õг</i>	permi nimi keetma	Viki Tepljašina 1978: 60
Пуртов	<i>пурт</i>	nuga	Viki
Шаньгин	<i>шаньга *murd</i>	korbitaoline ümmargune küpsetis	Plessovski 1997: 132; КТ; Tepljašina 1978: 59
Шелепанов	<i>шильõб *murd</i>	viil, (aed)vilja rõngas	Tepljašina 1978: 51
Шидьусов	<i>шыд + юс</i>	supp + kaval	Tepljašina 1978: 55
Тентюков	<i>мень *murd + тюк</i>	piimanahk + täpp	Tepljašina 1978: 59
Челпанов	<i>чõлтан *murd</i>	ümmargune leivapäts	Plessovski 1997: 127

3.4.6. KEHAOSA/KEHAKATE

Antud kategooria Tepljašinal puudub. Koondasin KEHAOSA/KEHAKATTE rühma nii **loomade** (nt `käpp`), **kalade** (nt `kalasoomus`) kui ka **inimese kehaosade nimetused** (nt `huul`) ning **kehakatted** (nt `pealmine tööriie`), saades kokku 17 perekonnanime (selle kategooria perekonnanimesid vt tabelist 6). Tamara Tepljašina on antud rühmas esinevad nimed paigutanud VARIA (nt *Гонев*), ISELOOMUSTUSE rühmas inimesele **iseloomulike joonte** alarühma (nt *Синпелев*), **tunnuste** alarühma (nt *Льюров*) ja **lapse käitumise** alarühma (nt *Чикилев*), KALADE (nt *Семуков*) ning LOOMADE (nt *Шешуков*) kategooriasse. Huvitav

tähelepanek siinkohal on seotud perenimega *Чикилев*, mille tähenduseks olev `lokk` on Tepljašina meelest eelkõige lapse käitumisega seonduv mitte üldine iseloomustus.

Kehakattega on seotud ainukesena perekonnanimi *Шабуров*, konkreetsetel vaid looma või kala kehaosale viitab kuus tõlgendust (nt `looma säärenahk`, `sarv`), ülejäänud sõnadest on seotud kas ainult inimese kehaosaga (nt `lokk`) või kasutatakse nii loomade kui inimeste puhul (nt `pea`). Perekonnanime *Семуков* puhul on Plessovski ja Tepljašina erinevatel arvamustel seoses nime tüvisõnaga, kas see pärineb vastavalt nimest *Семен* või sõnast *сьом* `kalasoomus`. Sama lugu kehtib ka nime *Шешуков* kohta, kus Plessovski pakub välja pärinemist murdesõnast *миеттиук* `riidlev inimene`, Tepljašina aga murdesõnast *шошук* `tagalakk, turi`. Kokkuleppeliselt arvestan siinkohal ja muudel sarnastel puhkudel alati esmajoones Tepljašina tõlgendusega.

Murdesõnalist päritolu kohtab antud kategoorias veel, nt *шлон* `põrn`. Siinkohal kohtab ka mitmeid liitsõnalisi tüvesid, nt `luu + pea` ja `sarv + vetevaim`. Perenimed *Симпелев* ja *Синпелев* on tõenäoliselt ühe nime variatsioonid, aga Plessovski järgi on esimese nime puhul tüveks *син + нөла* `silma + pool` ja Tepljašinal teise nime puhul *син + пель* `silma + kõrv`. Veel on huvitav perenime *Сингалев* tõlgendus, kus Plessovski arvates on tüveks sõnad *син + галя/каля* `silma + valge`, mida tervikuna võiks tõlgendada `kae` tähendusena.

Tabel 6. Perekonnanimede kategooria КЕHAOSA/КЕHAКАТЕ.

Гонев	<i>гонь</i>	kaela eesosa	Tepljašina 1978: 56
Юранев	<i>юр + -ань</i>	pea	Plessovski 1997: 139; КТ
Юров	<i>юр</i>	pea	Viki
Кысов	<i>кыс</i>	looma säärenahk	Viki
Лалин	<i>лапа</i>	käpp	Plessovski 1997: 65
Льбуров	<i>лы + юр</i>	luu + pea	Viki; Plessovski 1997: 70; КТ; Tepljašina 1978: 52
Семуков	<i>Семен + -ук det</i> <i>сьом + -ук</i>	nimi kalasoomus	Plessovski 1997: 105; КТ Tepljašina 1978: 50
Симпелев	<i>син + нөла</i> <i>*murd</i>	silma + pool	Plessovski 1997: 106; КТ
Сингалев	<i>син + галя/каля</i>	silma + valge (kokku nt kae)	Plessovski 1997: 106; КТ
Синпелев	<i>син + пель</i>	silma + kõrv	Tepljašina 1978: 55
Ситанов	<i>ситан</i>	tagumik	Viki
Сюрвасев	<i>сюр</i> <i>сюр + васа</i>	sarv sarv + vetevaim	Plessovski 1997: 111; Tepljašina 1978: 59; КТ
Шабуров	<i>шабур *murd</i>	pealmine tööriie	Plessovski 1997: 131
Шешуков	<i>миеттиук</i> <i>*murd</i> <i>шошук *murd</i>	riidlev inimene tagalakk, turi	Plessovski 1997: 134; КТ Tepljašina 1978: 50
Шлопов	<i>шлон *murd</i>	põrn	Plessovski 1997: 135; КТ
Чикилев	<i>чикиль</i>	lokk	Tepljašina 1978: 54
Чушев	<i>чуш</i>	huul	Viki

3.4.7. ISELOOMUSTUS

Iseloomustuse rühm esineb Tepljašinal (1978: 51-54) üheskoos tunnuse ja hinnangu kategooriaga, kus üheskoos on neli alarühma, sh **moraalne hinnang** (nt *Мылыгин* `hell`), mis langeb paljuski kokku minu nimede liigitusega. Tema liigitab siia hulka kuuluvaks veel **füüsilised ja füsioloogilised tunnused** (nt *Чумбаров* `kühmuline`) ning **lapse käitumise** (nt *Зыкин* `lärmakas`), mis minu rühmitusele vastavalt jagunevad ISELOOMUSTUSE ja OMADUSTE grupi vahel. Kõige suurem erinevus on **inimesele iseloomulike joonte** alarühma sõnade kuulumises (nt *Гилев* `kõdikartlik`), mis jagunevad lisaks ISELOOMUSTUSE rühmale minu liigituses OMADUSE (nt *Важенин* `vana`), LOODUSE JA TAIMESTIKU (nt *Изъюров* `kivi + pea`), ISIKU/TEGIJA (nt *Мизев* `pesamuna`), LOOMADE (nt *Мосъуров* `lehm + pea`), NIMETULETISE (nt *Отев*), LINDUDE (nt *Селиванов* `püü + Ivan`), KEHAOSA/KEHAKATTE (nt *Синтелев* `silm + kõrv`) ja SÖÖGI/JOOGI (nt *Шидъюсов* `supp +kaval`) rühma vahel. Erinevus tuleneb eelkõige minu liigituse põhimõttest, kus liitsõna puhul rühmitan liitsõna vastavalt esimese liikme tähendusest. Tepljašina aga liitsõna tervikliku tähendust.

Antud grupis on kokku 20 nime, mille tähendused kirjeldavad **elusolendi iseloomujooni ja olemust**, mida ei saa kirjeldada füüsiliste parameetrite järgi vaid pigem moraalsete (selle kategooria perekonnanimesid vt tabelist 7). Tähenduste seas kohtab peamiselt positiivseid emotsioone, nt `armas`, `hell` ja `õnnelik`. Tähendus `hea` kordub kirjelduses neli korda. Neutraalsema tähendusega sõnadest on antud rühmas nt `häbelik` ja `kõdikartlik`. Mõistust on tõstetud esile sõnadega `nutikas` ja `arukas`. Ainukesed võimaliku halvustava varjundiga tähendused on siinkohal `ihnur`, `isemeelne`, `rumalavõitu` ja `iseloomutu`. *Шалев* on Tepljašina poolt liigitatud **lapse käitumise** alarühma, kuid sõna `vallatu` sobib minu hinnangul kirjeldama igas eas inimesi. Sama kehtib siin grupis olevate tähenduste `hea iseloomuga`, `häbelik`, `ihnur`, `innukas`, `iseloomutu`, `isemeelne`, ja `nutikas` kohta.

Sama nime varieeruvuse näiteks on siinkohal *Бурмантов* ja *Бурматов*, millega nõustuvad ka Plessovski ja Vikipeedia, pakkudes tüveks `hea + inimene`. Ülejäänud antud kategooria sõnade puhul on tegemist ühesõnaliste tüvedega. Esineb ka mõni murdesõnaline tüvi, nt *мөмөт* `rumalavõitu inimene` ja *пөдлас* `erak`.

Tabel 7. Perekonnanimedede kategooria ISELOOMUSTUS.

Асныров	<i>асныра</i>	isemeelne	Tepljašina 1978: 53
Бобков	<i>бобѣ</i>	kullake	Tepljašina 1978: 51
Бурков	<i>бур</i>	hea	Tepljašina 1978: 51
Бурмантов	<i>бур + морт</i>	hea + inimene	Plessovski 1997: 22; KT
Бурматов	<i>бур + морт</i>	hea + inimene	Viki
Гилев	<i>гиль</i>	kõdikartlik	Tepljašina 1978: 54
Ярков	<i>яр</i>	innukas	Tepljašina 1978: 54
Юркин	<i>юра</i>	nutikas	Tepljašina 1978: 54
Майбуров	<i>майбыр *murd</i>	õnnelik, õnneseen	Viki; Plessovski 1997: 72; KT; Tepljašina 1978: 52
Момотов	<i>мѣмѣт *murd</i>	rumalavõitu inimene	Plessovski 1997: 78
Мусанов	<i>муса</i>	armas	Plessovski 1997: 79; KT; Tepljašina 1978: 52
Мылыгин	<i>мыла + -эг</i>	hell	Tepljašina 1978: 52
Подласов	<i>пѣдлас *murd</i>	erak	Plessovski 1997: 92; KT
Просужих	<i>прѣсуж *murd</i>	arukas	Plessovski 1997: 97; KT
Родев	<i>род</i>	häbelik	Tepljašina 1978: 53
Сямин	<i>сяма</i>	hea iseloomuga	Tepljašina 1978: 53
Сямотов	<i>сямѣт</i>	iseloomutu	Tepljašina 1978: 54; KT
Шалев	<i>шаль</i>	vallatu	Tepljašina 1978: 54
Жилин	<i>жыла</i>	ihnur	Tepljašina 1978: 53
Жилкин	<i>жыла</i>	ihnur	Tepljašina 1978: 53

3.4.8. LOODUS JA TAIMESTIK

Antud rühma Tepljašinal ei esine, tema kasutas ainult TAIMEDE grupeeringut (Tepljašina 1978: 51). Perenimesid uurides tundus, et vaid taimede grupp oleks jäänud liikmete arvult väikeseks, tekkis vajadus LOODUSE grupi järele laiemalt, hõlmates ka taimestikku. Antud rühmas on kokku 23 nime (selle kategooria perekonnanimesid vt tabelist 8) ning siia alla liigitasin **taimed ja selle osad** (nt `harilik kukemari`), **looduslikud objektid/nähtused** (nt `kivi + kandam`) ja **rajatised** (nt `tee`), **veekogud** (nt `järv + äär`), **metsasaadused** (nt `seen`), **puud ja nende osad** (nt `haab + nina`), **loodusnähtused** ja **nendega kaasnev** (nt `tulvavetega toodud praht`) ning **looduskeskkonnaga seotud tegevused** (nt `muldama`). Tepljašina paigutas LOODUSE ja TAIMESTIKU rühma perenimedest osa ISELOOMUSTUSE (nt *Извьюров*), VERBITULETISTE (nt *Мудин*) ja VARIA (nt *Сюнцев*) gruppi.

Silma paistab perekonnanime *Колегов* täiesti erinev tõlgendus Vikipeedia, Plessovski ja Tepljašina poolt, vastavalt `lobiseja`, `jäänu (jätma)` ja `käbi`. Mina lähtusin liigitamisel viimasest variandist. Eriarvamus on ka perenime *Подюков* päritolu suhtes, kus Plessovski tõlgendab pärinemist kristlikust nimest *Федосуй* < *Подь*, mina aga rühmitasin nime vastavalt Tepljašina viidatud tüvisõnale *под* `kõrrepõld`. Ühine tüvisõna *шактар* on nimedel *Шактаров* ja *Шахтаров* ning samuti perekonnanimedel *Ваддоров* ja *Вадоров*. Viimaste nimede puhul on täheldatav huvitav asjaolu, kus Plessovski ja Tepljašina nõustuvad küll samade tüvisõnade *вад* + *дор* osas, ent Plessovski tõlkes on tähenduseks `metsajärv + äär`, aga

Tepljašinal `mädasoo + äär`. Liitsõnalist perenime tüve esineb antud kategoorias veelgi, nt `teravili + kuum` ja `kivi + pea`. Mitmel korral on tüvisõnaks ka murdesõna, nt *кушман* `rõigas` ja *льён* `ohakas`.

Tabel 8. Perekonnanimede kategooria LOODUS JA TAIMESTIK.

Базов	<i>баз</i>	harilik kukemari	Plessovski 1997: 18; KT
Изнобов	<i>из + ноб</i>	kivi + kandam	Plessovski 1997: 42; KT
Изьюров	<i>из + юр</i>	kivi + pea	Viki; Plessovski 1997: 42; KT; Tepljašina 1978: 54
Ечев	<i>өч</i>	viljatera	Tepljašina 1978: 51
Колегов	<i>кальөг</i> <i>Колег</i> <i>кольөг (< коль-)</i> <i>коль + -өг</i>	lobiseja permi nimi jäänu (jätma) käbi	Viki Plessovski 1997: 52; KT Tepljašina 1978: 51
Кушманов	<i>кушман *murd</i>	rõigas	Viki; Plessovski 1997: 63; KT; Tepljašina 1978: 51
Кырнаев	<i>кыр-</i>	uhtma (nt kallast)	Viki
Кырсин	<i>кырсь</i>	puukoor	Tepljašina 1978: 51
Ленеев	<i>льён *murd + -өй</i>	ohakas	Tepljašina 1978: 51
Мудин	<i>муд-</i>	muldama	Tepljašina 1978: 60
Пипуныров	<i>пипу + ныр</i>	haab + nina	Plessovski 1997: 92; KT; Tepljašina 1978: 55
Подюков	<i>Подь (Федосий) + -ук det</i> <i>под *murd + -юк</i>	kristlik nimi kõrrepõld	Plessovski 1997: 93; KT Tepljašina 1978: 51
Расов	<i>рас</i>	salu	Plessovski 1997: 100; KT; Tepljašina 1978: 51
Сюпесев	<i>сю + нось</i>	teravili + kuum	Tepljašina 1978: 59
Шаков	<i>тиак</i>	seen	Tepljašina 1978: 51
Шактаров	<i>шактар</i>	tulvavetega toodud praht	Tepljašina 1978: 59
Шахтаров	<i>шахтар</i>	tulvavetega luhtadele toodud praht	Plessovski 1997: 132; KT
Туев	<i>туй</i>	tee (pinnaserida liikumiseks)	Plessovski 1997: 116; KT
Тыдорский	<i>ты + дор</i>	järv + äär	Plessovski 1997: 119; KT
Чаков	<i>тиак</i>	seen	Plessovski 1997: 126; KT
Чедов	<i>чөд</i>	mustikas	Viki
Ваддоров	<i>вад *murd + дор</i> <i>вад *murd+ дор</i>	metsajärv + äär mädasoo + äär	Plessovski 1997: 25 Tepljašina 1978: 56; KT
Вадоров	<i>вад *murd + дор</i>	metsajärv + äär	Plessovski 1997: 25; KT

3.4.9. VARIA

Eriilmelised nimede **tähendused**, mida on enamasti **raske mujale liigitada** (nt *пуньши* `vistik`), sest omataolisi koguneks vähe. Siia hulka panin ka perenimed, mida **tõlgendati väga erinevalt** (nt *Шебырев*) ja seetõttu oli raske otsustada, kelle tõlgendust kõige tõsemaks lugeda (selle kategooria perekonnanimesid vt tabelist 9). Samasugune VARIA rühm eksisteerib ka Tamara Tepljašinal (1978: 56-59). Antud rühma kuulub 23 perekonnanime.

Huvitava tähendusega nimi siinkohal on *Шевин*, mis tuleneb tüvest *шева*. Ševa puhul on tegemist nõidusega, mis on võimeline pugema inimese sisse, kas mingi putuka, linu, looma või hoopis asja kujul (Sator 2015: 354). Väga erineva tõlgendusega perekonnanimed hulka kuulub *Песегов*, mille puhul Tepljašina pakub välja võimalikud tüvisõnad *нѡсь* 'kuum', *нec* 'küttepuu' ja *нec-* mudima, sõtkuma. Nimi *Ситкарев* omab samuti kolme erinevat võimalikku tähendust, nt Plessovski meelest on tõlgenduseks *сикт* 'küla', Tepljašina aga pakub välja *сim* + *кар* 'sitt + linn' või *сim* + *кар*, kus esimene sõna on murdes tähendusega kõrkjas + linn. Huvitavaks nimeks on ka *Шебырев*, kus Tepljašina arvates on tüveks *шебр-* 'kinni katma', aga Plessovski annab vasteteks *шебыр* < *шебрас* < *шебрѡд*, millest esimesel puudub tähendus ja järgnevatel on sõnatuletisena tähenduseks 'tekk'.

Enamasti on antud kategoorias perekonnanimed tüved ühest sõnast koosnevad, esinevad vaid mõned liitsõnalised, nt 'kõrkjas + linn'. Leidub mitmeid murdesõnu, nt *баг (бак)* 'hallitus' ja *миня* 'veeris'.

Tabel 9. Perekonnanimed kategooria VARIA.

Багин	<i>баг (бак)</i> <i>*murd</i>	hallitus	Plessovski 1997: 17
Гиндысев	<i>гындысь</i>	vanutaja	Tepljašina 1978: 56
Кильменов	<i>киль</i> + <i>-м</i> + <i>-ѡн</i>	kõlu, kõõm	Tepljašina 1978: 56
Лунегов	<i>Лунег</i> <i>лун</i> + <i>-эг</i>	permi nimi päev	Viki Tepljašina 1978: 55
Малыгин	<i>малѡг</i>	kätega kombates	Tepljašina 1978: 60
Мингалёв	<i>мингал</i>	üksi minna, laiali minna, paljudesse kohtadesse elama asuda (oletatav tähendus)	Plessovski 1997: 76
Минин	<i>миня</i> <i>*murd</i>	veeris	Tepljašina 1978: 57
Модысев	<i>мѡдысь</i>	minema asuja; teine kord, pärast	Plessovski 1997: 77; KT
Пельмегов	<i>Пельмег</i> <i>пель</i> + <i>тег</i> <i>пельм-</i> + <i>-эг</i>	permi nimi kõrv + kaar embama	Viki Plessovski 1997: 90; KT Tepljašina 1978: 60
Песегов	<i>нѡсь</i> + <i>-эг</i> <i>нec</i> + <i>-эг</i> <i>нec-</i> + <i>-эг</i>	kuum küttepuu mudima, sõtkuma	Tepljašina 1978: 58
Понин	<i>пона</i>	(riide)pall, riidetükk	Tepljašina 1978: 58
Пудов	<i>пуд</i>	saatus	Tepljašina 1978: 58
Пупышев	<i>пупыш</i>	vistrik	Viki
Рочев	<i>роч</i> <i>рѡч</i> <i>роча</i> <i>ротча</i> <i>роч</i>	vene(lane) küngas, mätas jahionn kauge kalastuspaik <i>vene k</i> ilus	Viki; KT Plessovski 1997: 102; Tepljašina 1978: 52
Сизимов	<i>сизим</i>	seitse	Viki
Ситкарев	<i>сикт</i> + <i>-ар</i> <i>сim</i> + <i>кар</i> <i>сim</i> <i>*murd</i> + <i>кар</i>	küla sitt + linn kõrkjas + linn	Plessovski 1997: 107; KT Tepljašina 1978: 58

Шебырев	<i>шебыр</i> < <i>шебрас</i> < <i>шебрөд</i> <i>шебр-</i>	puudub tähendus tekk (sõnatuletis) tekk (sõnatuletis) kinni katma	Plessovski 1997: 133; KT Tepljašina 1978: 59
Шевин	<i>шева</i>	nõidus vastiku putuka vms kujul	Tepljašina 1978: 50
Шудов	<i>шуд</i>	õnn	Plessovski 1997: 135; KT
Шуков	<i>тшук</i>	hetk	Tepljašina 1978: 56
Турьшев	<i>турьш</i> <i>*murd</i>	ait jahionni kõrval	Plessovski 1997: 118; KT; Tepljašina 1978: 59
Чазов	<i>чаз *murd</i>	kanepi pressimisjäätmel	Viki
Чукичев	<i>чукич *murd</i>	jämedam osa ketramislõngas	Plessovski 1997: 130; Tepljašina 1978: 59

Lisaks eelpoolnimetatud kategooriatele jätsin eraldi väikese alamkategooria mitte komikeelsetest perekonnanimedest, aga **komidega seotud nimedest**.

Сысолетины	Сысола	Sõsola jõe järgi	Viki
Зырянов	Зыряне	<i>Van</i> sürjalane, komi	Viki
Тотьянины	Тотьяма	Totmalt pärit	Viki
Удоратин	Удора	Udoralt pärit	Plessovski 1997: 120; KT

3.4.10. NIMETULETIS

Perenimede seas leidub iidsetest permi nimedest välja kujunenud perekonnanimesid, nt *Басегов* < *Басег*, *Иртегов* < *Иртег* ja *Ужегов* < *Ужег*. Enamasti on aga tegemist ristiusustamise järel käibele tulnud kristlike nimede foneetiliselt suupärasemate vormidega, millest hiljem on välja kujunenud perenimed, nt Подоров < *Педөр*. Tepljašinal sarnast liigitust ei esine ja antud perekonnanimed tema puhul kordagi mainimist ei leia. Paigutasin antud gruppi 26 NIMETULETIST, peamiselt on tegemist **inimeste nimedega** (nt *Деменев*), aga ka **pärimuse kangelase** (nt *Кудымов*) ja **asula nimest** (nt *Римских*) tuletatud perenimedega (selle kategooria perekonnanimesid vt tabelist 10). Ühest ja samast tüvest on moodustatud perenimede paar *Габов* ja *Габушев* (*Гавриил/Гаврил* < *Габ/Габö*) ning nimede nelik *Игин*, *Игошин*, *Игуттов* ja *Игушев* (*Игнатий* < *Игö*). Pärimuse kangelastest on nime moodustamise allikana ainukesena ära märgitud maagiliste võimetega *Kudõm-Oš*, kes oli ühe iidse permikomi suguvõsa tugevaim juht (Sator 2015: 192).

Tabel 10. Perekonnanimede kategooria NIMETULETIS.

Басегов	<i>Басег</i>	permi nimi	Viki
Деменев	<i>Демень (Дементий)</i>	kristlik nimi	Viki
Габов	<i>Габ (Гавриил)</i> <i>Габö (Гаврил)</i>	kristlik nimi kristlik nimi	Viki Plessovski 1997: 29; KT
Габушев	<i>Габö (Гаврил) + -уш dem</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 29; KT
Игин	<i>Игö (Игнатий)</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 41

Игошин	<i>Игѡ (Игнатий)</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 41
Игутов	<i>Игѡ (Игнатий) + -ут</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 42; KT
Игушев	<i>Игѡ (Игнатий) + -уш det</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 42; KT
Иртегов	<i>Иртег</i>	permi nimi	Viki
Яранов	<i>Яран (Герасим)</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 140; KT
Ярапов	<i>Яран (Ерофей)</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 140; KT
Кудымов	<i>Кудым-Ош</i>	permikomi pärimuse kangelane <i>Kudõm-Oš</i>	Viki
Ларуков	<i>Ларѡ (Илларион) + -ук det</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 65; KT
Миков	<i>Мик (Николай)</i>	kristlik nimi	Viki
Онъков	<i>Онъко (Аникий)</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 85; KT
Ортяков	<i>Ортя (Артемий)</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 85; KT
Панов	<i>Паньѡ, Паня (Панфил)</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 87
Подоров	<i>Педѡр (Феодор)</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 92; KT
Ратегов	<i>Ратег</i>	permi nimi	Viki
Римских	<i>Римья küla (< ремья)</i>	(< madala metsaga soine ala)	Plessovski 1997: 101; KT
Шудегов	<i>Шудег</i>	permi nimi	Viki
Трошев	<i>Трѡш (Трофим)</i>	kristlik nimi	Viki; Plessovski 1997: 116
Тунегов	<i>Тунег</i>	permi nimi	Viki
Ужегов	<i>Ужег</i>	permi nimi	Viki
Варсегов	<i>Варсег</i>	permi nimi	Viki
Васев	<i>Вась (Василий)</i>	kristlik nimi	Viki; KT

3.4.11. ANUMAD/TARVIKUD

Perekonnanimede seas hakkab nende tüvede tähenduste puhul silma küllaltki suur eriotstarbeliste tarvikute hulk ehk siis mingi tegevuse või töö teostamiseks vajatavad abivahendid. Maarahvale on taolised abivahendid alati vajalikud olnud, nt `viiskude punumise naaskel`. Kõikide tarvikute täpset nime ei tulegi sõnaraamatust esile, sest tegemist on juba väga spetsiifiliste tööriistadega, nt `odra peksmise vahend`. Taolist liigituse gruppi Tepljašinal ei esinenud, enamasti on need nimed temal paigutatud VARIA rühma. Ainsaks erandiks on nimi *Канов*, mis Tepljašinal paigutub LOOMADE gruppi.

Liigitasin antud rühma 30 perekonnanime, kuna tundsin sellise hulga nimede puhul ühisnimetaja esiletoomise vajadust (selle kategooria perekonnanimesid vt tabelist 11). Kõige suurem tähenduste osakaal (11) on rühmas erineva materjali ja suurusega **anumatel**, mille hulgas on `leivaastja`, `karp`, `kast`, `korv`, `toos`, `tunn` ning erineva otstarbega `nõud`. **Tarvikutest** on kolmel korral esindatud `püünis` või sellega seonduv, samuti neljal korral tööriistad, nt `uhmrinui`. Siia rühma paigutasin ka mõned laiema otstarbega tarvikud nt `mänguasi`, `suusad`, `vile`, `viht`, `lutt` ja `peen peerg`. Ehituse valdkonnaga seotud tarvikud on `vai`, `paks laast`, `peened laastud`, `tihe savi` ja `vedel ehitusmört`.

Perekonnanimi *Ненев* on küll kirjas ka Plessovski raamatus, ent tähendus on jäänud küsitavaks. Ainsana leiab võimaliku vaste `lutt, nibu` sellele Tepljašina. Sama tähendusega on ka nimi Чупин, lihtsalt tegemist on murdesõnalise tüvega. Antud kategoorias on üldse palju murdesõnalisi tüvesid, nt *кичига* `tööriist odra peksmiseks` ja *комли* `taigna tegemise nõu`. Enamasti on perekonnanimed tüved siin rühmas ühesõnalised, v.a *куд* + *юс* `niinest korv + kaval`. Perekonnanimed *Шомесов* ja *Шомысов* on ühe nime varieeruvuse näiteks, mille puhul Tepljašina ja Plessovski on esile toonud ühise murdelise tüvisõna *шомос* `leivaastja`.

Tabel 11. Perekonnanimede kategooria ANUMAD/TARVIKUD.

Канов	<i>кан *murd</i>	lõks, püünis	Plessovski 1997: 46; KT; Tepljašina 1978: 50
Кичигин	<i>кичига *murd</i>	tööriist odra peksmiseks	Tepljašina 1978: 56
Комлин	<i>комли *murd</i>	taigna tegemise nõu	Tepljašina 1978: 56; KT
Корычев	<i>корось *murd</i>	viht	Tepljašina 1978: 56
Кудинов	<i>Куда</i>	kaaneta suur puunõu	Tepljašina 1978: 57
Кудьюсов	<i>куд + юс</i>	niinest korv + kaval	Tepljašina 1978: 57
Лямпин	<i>Лямна</i>	suusad	Viki
Лятиев	<i>ляти *murd</i>	vedel ehitusmört, segu	Plessovski 1997: 71; KT
Леканов	<i>Лекан</i>	paks laast	Plessovski 1997: 67; KT; Tepljašina 1978: 57
Маегов	<i>Майог</i>	vai, latt	Viki; Plessovski 1997: 71; KT; Tepljašina 1978: 57
Ненев	? <i>Нень</i>	? lutt, nibu	Plessovski 1997: 81; KT Tepljašina 1978: 57
Пыжьянов	<i>Пыжъян</i>	viiskude punumise naaskel	Tepljašina 1978: 58
Селков	<i>Сёл</i>	peened laastud	Tepljašina 1978: 58
Сюнесев	<i>сюн + -ось</i>	tihed savi	Tepljašina 1978: 58
Шердыков	<i>Шердын</i>	tohust kast	Tepljašina 1978: 59
Шомесов	<i>шомос *murd</i>	leivaastja	Tepljašina 1978: 59
Шомысов	<i>шомос *murd</i>	leivaastja	Plessovski 1997: 135; KT
Щанов	<i>тиан *murd</i>	tünn	Plessovski 1997: 137; KT
Зобнин	<i>зобня *murd</i>	kasetohust ämbrisuurune nõu	Plessovski 1997: 40
Желев	<i>Жель</i>	peen peerg	Tepljašina 1978: 56; KT
Тебеньков	<i>тебеник *murd</i>	püünisraua kaared	Tepljašina 1978: 59
Тоинов	<i>тоин тойин *murd</i>	uhmrinui uhmrinui	Plessovski 1997: 114; KT Tepljašina 1978: 59
Туисов	<i>Туис</i>	tohtnõu	Plessovski 1997: 116
Чапин	<i>Чап</i>	koot, viljapeksuvahend	Plessovski 1997: 126-127; KT
Чарков	<i>чарк *murd</i>	püünis	Plessovski 1997: 127; KT
Чачин	<i>Чача</i>	mänguasi	Tepljašina 1978: 59
Чипсанов	<i>Чипсан</i>	vile	Plessovski 1997: 129; KT
Чипышев	<i>Чипыш</i>	tohust soolatoos	Tepljašina 1978: 59
Чуманов	<i>Чуман</i>	tohtkarp	Plessovski 1997: 130; KT; Tepljašina 1978: 59
Чупин	<i>чуп *murd</i>	lutt, nibu	Tepljašina 1978: 59

3.4.12. LOOMAD

LOOMADE rühma liikmeid leidub 348 perekonnanime seas 34, mis koosneb erinevate loomaliikide (nt `jänes`) ja loomade järglaste (nt `vasikas`) nimetustest (selle kategooria perekonnanimesid vt tabelist 12). Nende hulgas on ka mitmeid korduvalt esinevaid loomaliike, nt karu (seitsmel korral) ja siga (neljal korral). Karu oli juba varasemate hüüdnimede seas tihti esinev, kelle tugevust ihaldati endalegi. Tüvisõna tähendusena on kategoorias mainitud veel ära `jäär`, `sisalik`, `rebane` ja `mutt`. Sarnane kategooria esineb ka Tepljašinal (1978: 50).

Tepljašina on mõned antud rühmas esinevad nimed liigitanud ISELOOMUSTUSE (nt *Мосьюров*), VARIA (nt *Ожегов*) ja LINDUDE (nt *Урнышев*) gruppi. Huvitav tähelepanek on nimede *Урсюзев* `orav + öökull` ja *Мосьюров* `lehm + pea` paigutamine tema poolt ISELOOMUSTUSE rühma, samas aga *Чувьюров* `saarmas + pea` asub LOOMADE grupis, kuigi kõik need nimed on loomaliike sisaldavad liitsõnad ja kahel viimasena nimetatul on liitsõna teiseks pooleks sarnaselt tähendus `pea`. Perekonnanime *Урнышев* `orav + nui` leiame Tepljašinal hoopis LINDUDE rühmast. Nime *Урсюзев* tüvisõnaks on lisaks Tepljašina variandile `orav + öökull` omalt poolt Plessovski pakunud vasteks *урсюзь* `polaarkull`.

Perekonnanimi *Кинев* on Plessovski poolt välja pakutud kahe erineva võimaliku tüvisõnaga `säde` ja `polaarrebane`, mille seast Tepljašina viitab viimasele. Sama kehtib perenime *Кынев* kohta. Sama tähendusega tüvisõna on nimedel *Канев* ja *Касев*, teisel vaid on tõlgendus `kass` murdesõnana. Murdelisi tüvesid esineb siinkohal veelgi, nt *баля* `lammas`, *чужмөр* `kärp` ja *вурд* `saarmas`. Sama nime varieeruvuse näiteid on mitmeid, teiste seas ka nimed *Коинов* ja *Койнов* ning *Кычанов* ja *Кычкин*. `Karu` tähendusega sama nime varieeruvusi on kõige enam, millest mõne puhul on erinevad allikad jäänud erinevale arvamusele, nt nime *Ожегов* puhul pakub Vikipeedia võimalikuks tüveks sõna *ож* `lahing, sõda` ja Tepljašina nõustub, ent pakub samas tüvisõnana juurde ka *ош*. Perekonnanime *Ошканов* puhul annab Vikipeedia ise vasteteks kaks võimalikku tähendust, millest üks on `karu`, aga teine hoopis `kiitma`. Suurem osa tüvedest siin kategoorias on ühesõnalised, ent esineb ka liitsõnu, nt `karu + käpp` ja `siga + pea`.

Tabel 12. Perekonnanimede kategooria LOOMAD.

Балин	<i>баля</i> * <i>murd</i>	lammas	Plessovski 1997: 18
Канев	<i>Кань</i>	kass	Viki; Plessovski 1997: 45; Tepljašina 1978: 50
Касев	<i>кась</i> * <i>murd</i>	kass	Plessovski 1997: 48; КТ; Tepljašina 1978: 50
Кинев	<i>кинь</i> <i>кынь</i>	säde polaarrebane	Plessovski 1997: 48 Plessovski 1997: 48; Tepljašina 1978: 50
Киросов	<i>кырӧс</i> * <i>murd</i>	(isas)koer	Plessovski 1997: 49; КТ
Коинов	<i>Кӧин</i>	hunt	Plessovski 1997: 52; КТ

Койнов	<i>Кѡин</i>	hunt	Viki
Кочев	<i>Кѡч</i>	jānes	Viki; Tepljašina 1978: 50
Куканев	<i>Кукань</i>	vasikas	Tepljašina 1978: 50
Кузьбожев	<i>кузь + бѡж</i>	pikk + saba sisalik	Viki; Plessovski 1997: 59; KT Tepljašina 1978: 50
Кынев	<i>кынь кинь</i>	polaarrebane säde	Viki; Tepljašina 1978: 50; Plessovski 1997: 63; KT Plessovski 1997: 63;
Кычанов	<i>Кычи</i>	kutsikas	Viki
Кычкин	<i>Кычка</i>	kutsikas	Viki
Межогских	<i>меж + -ѡг</i>	jäär	Plessovski 1997: 74; KT
Москоков	<i>мѡс + кок</i>	lehm + jalg	Viki
Мосьюров	<i>мѡс + юр</i>	lehm + pea	Tepljašina 1978: 55
Ошвинцев	<i>ош</i>	karu	Viki
Ошев	<i>ош</i>	karu	Viki
Ошканов	<i>ош ошкыны</i>	karu kiitma	Viki
Ошкоков	<i>ош + кок</i>	karu + jalg	Viki
Ошлапов	<i>ош + лапа</i>	karu + käpp	Viki
Ожегов	<i>ож ош</i>	lahing, sõda karu	Viki; Tepljašina 1978: 57 Tepljašina 1978: 57
Порсев	<i>порсь</i>	sig	Viki; Tepljašina 1978: 50
Порсин	<i>порсь</i>	sig	Viki
Порсьюров	<i>порсь + юр</i>	sig + pea	Plessovski 1997: 95; KT
Порсьюров	<i>порсь + юр</i>	sig + pea	Viki
Ручев	<i>руч</i>	rebane	Viki
Чужмаров	<i>чужмѡр *murd</i>	kärp	Plessovski 1997: 129; KT; Tepljašina 1978: 50
Чувьюров	<i>чув + юр</i>	saarmas + pea	Tepljašina 1978: 50; Plessovski 1997: 129; KT
Урнышев	<i>ур + нѡш *murd</i>	orav + nui	Plessovski 1997: 122; KT; Tepljašina 1978: 49
Урсюзев	<i>урсюзь ур + сюзь</i>	polaarkull orav + öökull	Plessovski 1997: 122; KT Tepljašina 1978: 55
Вошев	<i>Ош</i>	karu	Viki
Вурдов	<i>вурд *murd</i>	saarmas	Plessovski 1997: 28; KT
Вурдысев	<i>вурдысь</i>	mutt	Plessovski 1997: 28; KT

3.4.13. LINNUD JA NENDE HÄÄLITSUSED

Minu tabelis on kokku 348 nime, millest 38 paiknevad LINDUDE kategoorias, muutes selle üheks suurimatest rühmadest (selle kategooria perekonnanimesid vt tabelist 13). Koondasin siia alla erinevad **linnuliigid** (nt `metsis`), **lindude üldnimetused** (nt `(jahi)lind`) ja lindudega seotud **häälitsused** (nt `kudrutama`). Kõige rohkem kordub rähni nimi- kuus korda. Teisele kohale jääb kolmel korral nimedest esile tulev kotkas. Tüvisõnana on teiste seas ära mainitud ka `teder`, `kurg`, `leevike`, `hani`, `västrik` ja `ööbik`. Lindude üldnimetust esineb kahel juhul (nt *Силин*). Häälitsustega on seotud samuti kaks nime (nt *Кургамов*).

Sarnane kategooria esineb ka Tepljašinal (1978: 48-49). Huvitav tähelepanek, et nimi *Кучаев* < *кути* 'kotkas' asub Tepljašinal lindude asemel hoopis LOOMADE rühmas (Tepljašina 1978: 50). Perenime *Кучев* puhul pakub Tepljašina välja tõlgenduse 'kotkas', aga liigitab nime teise tõlgenduse 'hall öökull' järgi LINDUDE gruppi. Perenimi *Машкалев*

paikneb Tepljašinal korruga nii LINDUDE kui ka VERBITULETISTE rühmas (Tepljašina 1978: 60). Nimi *Селиванов* on Tepljašinal liigitatud ISELOOMUSTUSE gruppi.

Perekonnanimi *Нючев* on Plessovski raamatus küll mainitud, ent jäänud seal tähendusliku vasteta, tõlgenduse `kägu` pakub välja vaid Tepljašina. Samas aga leidsin murdesõnaraamatust SSKZD `trääs` tähenduse vastet kontrollima minnes. Perenime *Ракин* puhul jäävad Plessovski ja Tepljašina samuti eriarvamusele, kellest esimene arwab nime päritoluks olevat vene- ja teine komikeelse sõna. Nimi *Жаков* koosneb Plessovskil tüvisõnast *жакөд-* `salaja peksta` või *жакөчч-* `ilma reegliteta kakelda`, ent Tepljašina pakub enda poolt välja tähenduseks `rähni liik`.

Ühe ja sama nime variatsioonid on *Яборов* ja *Ябуров*, kus mõlema tüveks on murdesõna `kuldnokk`, aga ka nimed *Пыстин* ja *Пыстогов*, omades tüvisõna tähendust `tihane`. Selles kategoorias on üldse palju varieeruvuse näiteid. Murdesõnaliste tüvede tähenduste hulgas on teiste seas `linnuke`, `kana`, `kaur` ja `piirpääsuke`. Liitsõnalisi tüvesid on siinkohal vaid *сьола* + *Иван* `püü + Ivan`.

Tabel 13. Perekonnanimede kategooria LINNUD JA NENDE HÄÄLITSUSED.

Бугуев	<i>бугуй *murd</i>	öökull	Plessovski 1997: 22; KT
Дозморев	<i>дозмор</i>	metsis	Viki; Tepljašina 1978: 48
Дудин	<i>дуди *murd</i>	tuvi	Tepljašina 1978: 48
Яборов	<i>ябөр *murd</i>	kuldnokk	Viki; Plessovski 1997: 139; KT; Tepljašina 1978: 49
Ябуров	<i>ябөр *murd</i>	kuldnokk	Viki
Юсев	<i>юсь</i>	luik	Viki
Кочичиков	<i>коко *murd</i>	(jahi)lind	Tepljašina 1978: 48
Колипов	<i>колип/коликка й</i>	ööbik	Plessovski 1997: 53; KT
Кучаев	<i>кути</i>	kotkas	Tepljašina 1978: 50; KT
Кургамов	<i>кург-</i>	kudrutama (tedre kohta)	Tepljašina 1978: 48
Кучев	<i>кути</i> <i>куч</i>	kotkas hall öökull	Viki; Plessovski 1997: 62; KT; Tepljašina 1978: 48 Tepljašina 1978: 48
Кучин	<i>кути</i>	kotkas	Plessovski 1997: 62
Кырнышев	<i>кырныш</i>	ronk	Viki; Plessovski 1997: 64; KT; Tepljašina 1978: 48
Кыров	<i>кыр</i>	must rahn	Viki
Машкалев	<i>матик- *murd</i>	prääksuma (sinikaela kohta)	Tepljašina 1978: 48, 60
Нючев	<i>нюдь</i> <i>нютти *murd</i>	? kägu	Plessovski 1997: 82; KT Tepljašina 1978: 49
Пыстин	<i>пыста</i>	tihane	Viki; Plessovski 1997: 98; KT; Tepljašina 1978: 49
Пыстогов	<i>пистөг</i> <i>(пыста)</i>	tihane	Viki
Ракин	<i>рака</i> <i>рак</i>	vares vähk <i>vene k</i>	Viki; Tepljašina 1978: 49; KT Plessovski 1997: 99
Селиванов	<i>сьола + Иван</i>	püü + Ivan	Tepljašina 1978: 55
Селин	<i>сьола</i>	püü	Tepljašina 1978: 49

Силин	<i>сильо *murd</i>	linnuke	Tepljašina 1978: 49
Сизев	<i>сизь</i>	rähn	Plessovski 1997: 106; Tepljašina 1978: 49; Viki
Сизиков	<i>сизь + -ык</i>	rähni liik	Tepljašina 1978: 49
Сизов	<i>сизь</i>	rähn	Viki; Tepljašina 1978: 49
Сюзев	<i>сюзь</i>	kull	Plessovski 1997: 111; Viki
Сырчиков	<i>сырчик</i>	västriк	Viki; Plessovski 1997: 111; Tepljašina 1978: 49
Зезегов	<i>дзодзөг</i>	hani	Plessovski 1997: 40; КТ; Tepljašina 1978: 48
Жаков	<i>жакөд-жакөчч-жак</i>	salaja peksta ilma reegliteta kakelda rähni liik	Plessovski 1997: 37 Tepljašina 1978: 48
Жижев	<i>джыдэж *murd</i>	piirpääsuke, piiritaja	Plessovski 1997: 38; КТ
Жунёв	<i>жунь (жонь)</i>	leevike	Viki
Токтуев	<i>токты *murd</i>	kaur	Tepljašina 1978: 49
Торачев	<i>тöрач *murd</i>	suur hall rähn	Plessovski 1997: 115; КТ; Tepljašina 1978: 49
Турьев	<i>тури</i>	kurg	Viki; Plessovski 1997: 118; КТ; Tepljašina 1978: 49
Туркин	<i>тар</i>	teder	Tepljašina 1978: 49
Турков	<i>тар</i>	teder	Tepljašina 1978: 49
Цыпанов	<i>чипан *murd</i>	kana	Plessovski 1997: 125; КТ; Tepljašina 1978: 49
Чукшин	<i>чукчи</i>	metsis	Tepljašina 1978: 49

3.4.14. OMADUS

Antud rühm on kõige mahukam, kuhu kuulub palju eriilmelisi sõnu ehk siis just see kategooria on olnud kõige populaarsem perekonnanimede panekul. Kokku on nimesid selles kategoorias 88 (selle kategooria perekonnanimesid vt tabelist 14). OMADUSE grupeerimise Tepljašinast puudub. Liigitasin siia rühma **kellegi/millegi omased tunnused** (nt `pikk + Vasjö`) ja sooritavad **tegevused** (nt `mängima`). Tepljašina poolt on antud rühmas esinevad nimed jagatud osaliselt VERBITULETISTE (nt *Бызов*) ja VARIA (nt *Гурьев*) rühma. Enamasti aga kohtame antud rühma perekonnanimesid Tepljašina ISELOOMUSTUSE rühmas nii **hinnangu** alarühmas (nt *Ичеткин*), **lapse käitumise** alarühmas (nt *Кокковкин*), **inimese iseloomulike joonte** alarühmas (nt *Коктомов*) kui ka **tunnuse** (nt *Кушев*) alarühmas. Ühel juhul on perenimi Tepljašina poolt ka PUTUKATE rühma liigitatud (nt *Зызанов*). Lähtusin seisukohast, et sumisemise terminit kasutatakse ka inimeste kohta ja seetõttu liigitasin perenime *Зызанов* erinevalt Tepljašinast OMADUSTE rühma.

Tepljašina ISELOOMUSTUSE rühmas paistavad silma mõned vasturääkivused, nt perenimi tähendusega `nõrgaks jäänud` on paigutatud **lapse käitumise** alarühma, aga samas `nõrk, põdur` on liigitatud **tunnuse** alarühma. Sama huvitav on tähendustega `kuiv + jalg` ja `kuiv + nina`, mis paiknevad **iseloomulike joonte** alarühmas, kuid `pikk + jalg`, `pikk + kõrv` ja `paks + pea` asuvad **tunnuste** alarühmas. Plessovski poolt välja pakutud perenimi

Кузиванов `pikk + Ivan` on samas ka üks murdelisi metsahaldja nimetusi komi keeles (Sator 2015: 250-251). **Lapse käitumise** alagrupperi ISELOOMUSTUSE rühmas on Tepljašina liigitanud tähendused `ninapidi vedama`, `kohmakas`, `kärme`, `lärmakas, kärarikas` ja `vaikne`, mis võiksid samal ajal kirjeldada ka täiskasvanud inimest. Eriti ootamatu on kohata samas **lapse käitumise** rühmas nimede tähendusi nagu `karm`, `köver` ja `räpane`. Tähelepanu äratas ka nime *Ичеткин* `väike` liigitus hinnagu alarühma, aga samal ajal *Томов* `noor` asub **iseloomulike joonte** alarühmas. Vaadates viimast tähendust `noor` võiks arvata, et `roheline, ebaküps` on ülekantuna sama tõlgendusega, siis ootamatult leiame selle sõna hoopis **tunnuste** alarühmast.

Liitsõnalistest tüvedest esineb kategoorias ka `uus + pea`, `niiske + nina`, `paks + pea`, `must + vene(lane)` ja `rasvane + supp`. Antud rühmas leidub ka erinevaid murdesõnu, nt *чабан* `puhas`, *куштысь* `paljaks kooriv; paljaks rööviv` ja *гурйыв* `pärani (lahti)`. Sama nime varieeruvust esineb mitmete nimede puhul, nt *Гудеров* ja *Гудырев*, mille tüvisõnaks on *гудыр* `sogane, hägune` ning *Мичкин* ja *Мичков*, mille tüvisõnaks on *мича* `nägu, armas`.

Perekonnanime *Отев* puhul on Plessovski ja Tepljašina jäänud tüvisõna päritolu osas eriarvamusele, kus esimene pakub välja kristliku nime *Фотий* < *Отя*, teine aga murdesõnalise tüve *оть* `vähe`. Nime *Тырбылев* kohta arvab Plessovski algupära peituvat tüves *турбыль* `priske, hea toitumisega`, Tepljašina aga liitsõnas *тыр* + *боль* `täis + mull`. Samuti on Plessovski ja Tepljašina eriarvamusel nime *Чаланов* suhtes, kus esimene annab tüvisõna *чал* tähenduseks murdesõnalise vaste `kahvatu`, ent Tepljašina leiab tähenduse `vaikne, rahulik` olevat. Samasugune erinevus murdesõna ja kirjakeelse sõna vahel kehtib perenime *Чакилев* kohta, mis sisaldab tüvisõna *чакиль*, mille puhul Plessovski pakub tähenduse vasteks `nõsunina, nõbinina`, Tepljašina aga sama sõna murdelist vormi `painutatud, köver`. Eelmise nimega suhteliselt sarnane *Чукилев* pakub samuti erinevaid seisukohti, kus Plessovski annab tüvisõnaks *чукыль* `kurv, käänak`, Tepljašina aga leiab tüve olevat *чукиль* `köver`.

Tabel 14. Perekonnanimede kategooria OMADUS.

БЫЗОВ	<i>бызг-</i> <i>быз-</i>	sumisema, valjult latrama luituma, pleekima	Plessovski 1997: 24; KT Tepljašina 1978: 60
Дуркин	<i>дурк</i>	lohakas; kohmakas	Plessovski 1997: 34; KT
Ганев	<i>гань *murd</i>	külili vajuma	Tepljašina 1978: 56
Гордрочев	<i>гөрр + роч</i>	punane + vene(lane)	Viki
Гудеров	<i>гудыр</i>	sogane	Tepljašina 1978: 52
Гудырев	<i>гудыр</i>	hägune; ähmane; sompus	Plessovski 1997: 32; KT
Гурьев	<i>гурйыв *murd</i>	pärani (lahti)	Tepljašina 1978: 56
Ичеткин	<i>ичот</i>	väike	Viki; Plessovski 1997: 43; Tepljašina 1978: 51

Ичетовкин	<i>ичөт</i>	väike	Viki
Югыдсинов	<i>югыд + син</i>	hele + silm	Plessovski 1997: 138
Есев	<i>ёсь</i>	kärme	Tepljašina 1978: 53
Чачесов	<i>катиѳс</i>	valge	Viki
Коданев	<i>код + -ань</i>	purjus	Tepljašina 1978: 56
Коковкин	<i>коков-</i>	ninapidi vedama	Tepljašina 1978: 53
Коктомов	<i>коктѳм</i>	jalutu	Tepljašina 1978: 54
Коскоков	<i>кос + кок</i>	kuiv + jalg	Plessovski 1997: 55; Tepljašina 1978: 54
Космортов	<i>кос + морт</i>	kuiv + inimene	Plessovski 1997: 55; KT; Tepljašina 1978: 54
Коснырев	<i>кос + ныр</i>	kuiv + nina	Plessovski 1997: 56; KT; Tepljašina 1978: 54
Куланов	<i>кулан</i>	surmav, surma-	Plessovski 1997: 60; KT
Кунгуров	<i>кунгур *murd</i>	koltunud, luitunud	Plessovski 1997: 61
Курманов	<i>курман *murd</i> (<i>< курмав- *murd</i>)	endale haarav (<i>< endale võtma, haarama</i>)	Plessovski 1997: 61
Курыдкашин	<i>курыд</i>	mõru, kibe	Plessovski 1997: 62; KT
Кушев	<i>куш</i>	tühi, lage paljas, kiilas	Viki Tepljašina 1978: 52
Кушпелев	<i>куш + пель</i>	paljas + kõrv	Viki
Куштанов	<i>кушт- *murd</i> <i>куштан</i>	paljaks koorima; paljaks rõõvima <i>üle</i> paljastamine	Plessovski 1997: 63; KT Tepljašina 1978: 52
Куштысев	<i>куштысь *murd</i>	paljaks kooriv; paljaks rõõviv <i>üle</i>	Plessovski 1997: 63; KT
Кузиванов	<i>кузь + Иван</i>	pikk + Ivan	Viki; Plessovski 1997: 59
Кузьбасев	<i>кузь + Васьѳ</i> (<i>Василий</i>)	pikk + Vasjѳ (kristlik nimi)	Plessovski 1997: 59; KT
Кузькоков	<i>кузь + кок</i>	pikk + jalg	Viki; Plessovski 1997: 59; KT; Tepljašina 1978: 52
Кузьпелев	<i>кузь + пель</i>	pikk + kõrv	Plessovski 1997: 60; KT; Tepljašina 1978: 52
Кузьчуткомов	<i>кузь + чуткѳм</i> <i>*murd</i>	pikk + teat. tüüpi nahast jalanõu	Plessovski 1997: 60
Кужаев	<i>куж- + -ай</i>	oskama	Tepljašina 1978: 60
Кынкурогов	<i>кын + курѳг</i>	kange, külmunud + kana	Viki
Кыштымов	<i>кыштым</i>	lohakalt riides	Plessovski 1997: 64; KT
Кызыуров	<i>кыз + юр</i>	paks + pea	Viki; Plessovski 1997: 63; KT; Tepljašina 1978: 52
Кызродев	<i>кыз + Родя</i> (<i>Родион</i>)	paks + Rodja (kristlik nimi)	Plessovski 1997: 63; KT
Ляпкосов	<i>ляпкѳс</i>	lame, lapik	Tepljašina 1978: 53
Мичкин	<i>мича</i> <i>мич</i>	nägus, armas ilu	Viki Tepljašina 1978: 52
Мичков	<i>мича</i>	nägus, armas	Viki
Мозымов	<i>мозин murd</i> <i>Мозын</i>	nõrk, põdur <i>Mozõni jõe nimest</i>	Plessovski 1997: 77; KT
Олтемов	<i>олтѳм</i>	elutu	Tepljašina 1978: 58
Оньныров	<i>онь + ныр</i>	nõrgaks jäänud + nina	Tepljašina 1978: 53
Отев	<i>Отя (Фотий)</i> <i>оть *murd</i>	kristlik nimi vähe	Plessovski 1997: 85; KT Tepljašina 1978: 55
Пальшин	<i>пальша *murd</i>	vasakukäeline vale, viga	Plessovski 1997: 86; KT
Пыртамов	<i>пырт-</i>	sisse pistma	Tepljašina 1978: 60
Седов	<i>сьѳд</i>	must	Tepljašina 1978: 53

Седрисев	<i>сьõд + роч</i>	must; rakke- + vene(lane)	Plessovski 1997: 104; KT
Седрочев	<i>сьõд + роч</i>	must + vene(lane)	Plessovski 1997: 104; KT; Tepljašina 1978: 55
Седьоров	<i>сьõд + юр</i>	must + pea	Plessovski 1997: 105; KT; Tepljašina 1978: 55
Сюртомов	<i>сюртõм</i>	sarvitu	Viki
Сылашидов	<i>сыла + шыд</i>	rasvane + supp	Tepljašina 1978: 58
Сылашыдов	<i>сыла + шыд</i>	rasvane + supp	Plessovski 1997: 111; KT
Шуктомов	<i>шукт-</i>	kuivama	Plessovski 1997: 136; KT
Зебарев	<i>дзед-дзõд</i>	peitma kaotaja mängudes	Plessovski 1997: 39; KT
Зизганов	<i>дзизг-</i>	sumisema, pirisema	Plessovski 1997: 40; KT
Зызанов	<i>дзизг- *murd</i>	sumisema, pirisema	Tepljašina 1978: 50
Зыкин	<i>зыка</i>	lärmakas, kärarikas	Tepljašina 1978: 53
Жебов	<i>жеб</i>	nõrk, põdur	Plessovski 1997: 37; Tepljašina 1978: 52
Женидкоков	<i>дженъыд + кок</i>	lühike + jalg	Plessovski 1997: 38; KT; Tepljašina 1978: 52
Томбуров	<i>том + бур</i>	noor + hea	Tepljašina 1978: 52
Томов	<i>том</i>	noor	Tepljašina 1978: 55
Турбылев	<i>турбыль</i>	priske, hea toitumisega	Plessovski 1997: 117; KT
Тутринов	<i>тутõрит-тутрин</i>	peitma peitja	Plessovski 1997: 119; KT
Тырболев	<i>тыр + боль</i>	täis + mull	Tepljašina 1978: 53
Тырбылев	<i>турбыль тыр + боль</i>	priske, hea toitumisega täis + mull	Plessovski 1997: 119; KT Tepljašina 1978: 53
Тырин	<i>тыр</i>	täis, tüse	Tepljašina 1978: 53
Цекелев	<i>цакиль</i>	painutatud, kõver	Tepljašina 1978: 53
Чабанов	<i>чабан *murd</i>	puhas	Plessovski 1997: 126
Чакилев	<i>цакиль цакиль *murd</i>	nõsunina, nõbinina painutatud, kõver	Plessovski 1997: 126; KT Tepljašina 1978: 53
Чаланов	<i>чал *murd + -ан чал + -ан</i>	kahvatu vaikne, rahulik	Plessovski 1997: 126; KT Tepljašina 1978: 54
Чегесов	<i>чег-</i>	murdma	Plessovski 1997: 127; KT
Чередов	<i>чорыд черед *murd</i>	kõva, kange; tundetu paranemine	Viki Plessovski 1997: 128; KT
Черыдов	<i>чорыд</i>	karm	Tepljašina 1978: 54
Ческидов	<i>чõскыд</i>	maitsev	Viki
Чукилев	<i>чукыль чукиль</i>	kurv, käänak kõver	Plessovski 1997: 130; KT Tepljašina 1978: 54
Чумбаров	<i>чумбар</i>	kühmuline	Tepljašina 1978: 53
Чусов	<i>чус</i>	vaikne	Tepljašina 1978: 54
Чюртышев	<i>чурт-</i>	kohmakas	Tepljašina 1978: 54
Ульныров	<i>уль + ныр</i>	niiske, märg + nina	Plessovski 1997: 121; KT
Уродов	<i>урõд</i>	rõpane	Tepljašina 1978: 54
Важенин	<i>важ + -õн</i>	vana	Tepljašina 1978: 54
Вежов	<i>веж</i>	haljas, roheline	Plessovski 1997: 26; KT
Вежев	<i>веж</i>	roheline, ebaküps	Tepljašina 1978: 52; KT
Вилесов	<i>виль + -ос</i>	uus	Viki
Вилисов	<i>виль + -ос</i>	uus	Viki
Вильюров	<i>виль + юр</i>	uus + pea	Viki
Волегов	<i>вильõг *murd Волег воль + -эг</i>	libe, salakaval permi nimi helge	Viki Tepljašina 1978: 52
Ворсин	<i>ворс-</i>	mängima	Tepljašina 1978: 60

3.5. Rühmitamise lõppjärelendus

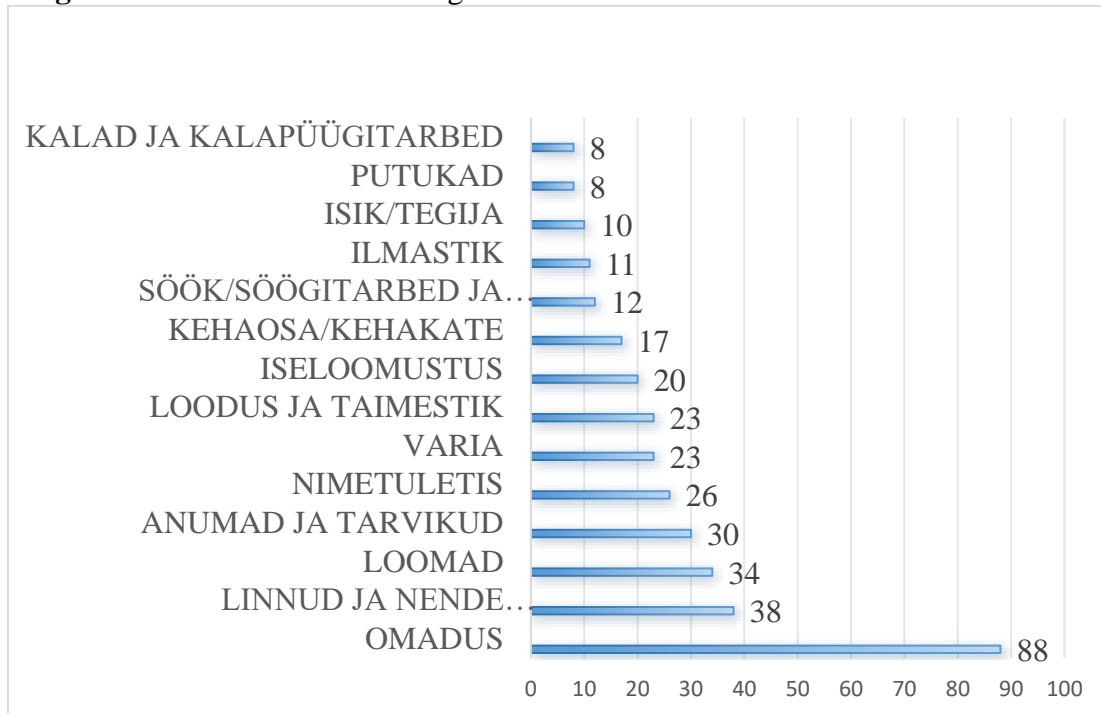
Lõppkokkuvõttes kogunes komi perekonnanimesid andmebaasi isegi rohkem, kui algul loota julgesin. Ebaselge päritoluga sõnu esines eriti palju komi keeleteaduse veebilehel, kuna sealsel lehel puudusid nimede järel kommentaarid, siis sedavõrd keerulisem oli tuvastada nimedes komi päritolu.

Nimede tähenduse väljaselgitamine osutus raskeks ka seetõttu, et oli vajadus tõlkida sõna esmalt komi keelest vene keelde ja seejärel alles eesti keelde. Kõiki sõnu sõnaraamatus ei leidunud, mida Tepljašina või Plessovski tüvisõnadena välja pakkusid ning seetõttu oli vajadus usaldada allikat.

Valdav enamus perenimedest esines vähemalt kahes ja vahel isegi kolmes allikas korraga. Kokku sain tabelisse kanda **348 erinevat komi päritoluga perekonnanime** koos tüvisõna ja semantilise tähendusega, toetudes Tamara Tepljašina, Fjodor Plessovski ja Vikipeedia veebilehe komi perekonnanimede kogule.

Oma uurimustöös soovisin teada saada, mitmesse kategooriasse saab tähenduste põhjal komi perekonnanimed jagada ja töö käigus kujunes välja **14 erinevat semantilist gruppi**. Täiesti **uued grupid** nende seas on **anumad ja tarvikud, isik/tegija, kehaosa/kehakate, nimetuletised, omadus** ning **söök/söögitarbed ja seonduvad tegevused**. Taimede grupp oli Tepljašinal olemas, ent lisasin sinna juurde veel loodusega seonduva üldisemalt. **Suurim grupp** (vt **Diagramm**) neist on kahtlemata **OMADUS** (88 nime), LINNUD JA NENDE HÄÄLITSUSED jäid rohkem kui poole väiksema nimede arvuga teisele kohale (38 nime). Järgnesid LOOMAD (34 nime), ANUMAD JA TARVIKUD (30 nime), NIMETULETISED (26 nime), VARIA (23 nime), LOODUS JA TAIMESTIK (23 nime) ja ISELOOMUSTUS (20 nime). Vähem kui 20 nime oli KEHAOSAD/KEHAKATE (17 nime), SÖÖK/SÖÖGITARBED JA SEONDUVAD TEGEVUSED (12 nime), ILMASTIK (11 nime) ja ISIK/TEGIJA (10 nime) kategooriates. Viimased grupid on **PUTUKAD** ning **KALAD JA KALAPÜÜGITARBED**, mis kumbki sisaldab 8 liiget ja on ühtlasi **kõige väiksemad kategooriad** antud uurimustöös.

Diagramm. Perenimede hulk kategooriati.

Kokkuvõte

Komi nimesüsteem on ajas palju muutunud eelkõige just seetõttu, et paikneb vene mõjualas. Enne ristiusustamist olid komidel käibel hüüdnimed, mis iseloomustasid selle nime kandjat või seda, millisena sooviti end näha. 14. sajandist alates hakkasid tasapisi toimuma muutused nimesüsteemis. Kirikukalendri nimed ilmusid komi nimevaramusse seoses ristiusustamisega, tehes läbi erinevaid foneetilisi muutusi. Samas aga ei kadunud ka komipärased vanemad nimed. Osad nimed läbisid muutused, aga on endiselt leitavad komi nimesüsteemis.

Oma uurimustöö esimeses osas tutvustan lühidalt komi isikunimede varasemaid uurijaid ja annan väikese ülevaate komi nimesüsteemi arengust läbi ajaloo, alustades hüüdnimedest ja lõpetades komi tänapäevase nimesüsteemiga. Ühtlasi vaatlen, millistest komponentidest koosneb perekonnanimi ja missugused on tüüpilised järelliited, mille abil komi perekonnanimi moodustatakse. Teises peatükis käsitlen allikaid ja meetodit, mil viisil ja millistele autoritele toetudes oma algmaterjali ehk komi perekonnanimesid kogusin ning kuidas jõudsin perekonnanimede tähenduseni, et eristada komi- ja venepärast omavahel. Kolmandas peatükis heidan pilgu nii Tamara Tepljašina poolt varasemalt kirja pandud perekonnanimede kategoriseerimisele kui ka Irina Kaneva hüüdnimede liigitusele. Veel enne oma liigitamisesüsteemi tutvustust peatun põhimõtetel, mille alusel komi semantikaga perekonnanimesid rühmitan.

Seega oma uurimustöö teises mahukamas pooles toon välja enda nägemuse komi perekonnanimede kategooriatest, mis teatud osas kattuvad Tepljašina poolt tehtuga, aga samas pakun välja ka täiesti uusi nimede rühmi. Uurimustöö eesmärk oli teada saada, mitmesse kategooriasse on tähenduste põhjal võimalik komi perekonnanimesid jagada. Kogusin kokku 348 erinevat komi perekonnanime ja paigutasin need 14 erineva suurusega kategooriasse: KALAD JA KALAPÜÜGITARBED, PUTUKAD, ISIK/TEGIJA, ILMASTIK, SÖÖK/SÖÖGITARBED JA SEONDUVAD TEGEVUSED, KEHAOSA/KEHAKATE, ISELOOMUSTUS, LOODUS JA TAIMESTIK, VARIA, NIMETULETIS, ANUMAD/TARVIKUD, LOOMAD, LINNUD JA NENDE HÄÄLITSUSED ning OMADUS. Kogu liigituse aluseks on komipäraste perekonnanimede põhjalik semantiline analüüs. Töö käigus selgus, et perekonnanimede semantikas on enim esindatud OMADUSE kategooria 88 nimega ja kõige vähem tuleb 8 nimega esile PUTUKATE ning sama väike KALADE JA KALAPÜÜGITARVETE kategooria. Uurimustöö jooksul ilmnes, et erinevad uurijad, kes antud uurimustöö puhul olid peamiselt Tamara Tepljašina ja Fjodor Plessovski, ei olnud alati

üksmeelel komi perekonnanimede semantika osas ja tõin erinevate kategooriate juures ka vastavaid näiteid.

Ühtlasi loodan siiralt, et edaspidi huvi selle valdkonna vastu kasvab ja minu poolt tehtu lihtsustab nii mõnegi uurija jaoks komi perekonnanimede alast uurimustööd.

Kirjandus

Kaneva 2011 = Канева, Ирина А. *Прозвищная традиция коми в контексте народной культуры русского севера*. Диссертация по специализированной программе «Фольклористика и мифология». Москва: Российский государственный гуманитарный университет, 2011;

http://www.ruthenia.ru/folklore/ma_program/student_works/Kaneva_MA-thesis.pdf
(vaadatud 15.08.2024).

Krivoštšokova-Gantman 2006 = Кривощёкова-Гантман, Антонина С. *Собрание сочинений в 2 тт.* Сост. Ёньё Лав. Пермь, 2006, 201–215.

Mussanov 2011 = Мусанов, Алексей Г. Система личных имён коми: история и происхождение фамилий (юго-западная часть). – *Динамические процессы в системах пермских языков*. Сыктывкар, 2011, 30–42.

Plessovski 1997 = Плесовский, Фёдор В. *Комыин овъяс*. Сыктывкар.

Sator 2015 = Komi mütoloogia (Sator 15). Toim. N. Kuznetsov, M. Kõiva, A. Niinemets ja K. Sarv. Tartu: Eesti Kirjandusmuuseum, 1997;

https://www.folklore.ee/ri/pubte/ee/sator/sator15/komi_myto2015.pdf (vaadatud 23.05.2025).

SSKZD = Жилина, Татьяна & Сахарова, Марфа & Сорвачёва, Валентина (сост.).

Сравнительный словарь коми-зырянских диалектов. Сыктывкар, 1961.

Теплјашина 1978 = Тепляшина, Тамара И. Антропологические модели пермских языков. Москва, 1978.

Vesselovski 1974 = Веселовский, Степан Б. Ономастикон. Древнерусские имена, прозвища и фамилии. Москва, 1974; <https://azbyka.ru/otechnik/Spravochniki/onomastikon-drevnerusskie-imena-prozvissha-i-familii/#source> (vaadatud 21.08.2024).

Veebimaterjalid

EKS = Eesti-komi sõnastik;

https://arhiiv.eki.ee/dict/komi/?_gl=1*1iuiekq*_ga*MTIxNDkwMTE0LjE3MjIyNzY4Mzc.*_ga_29BPDGCX12*MTcyMzY0MTQzOS4yLjEuMTcyMzY0MjgyNS4wLjAuMA..
(vaadatud 20.08.2024).

EUS = Eesti-udmurdi sõnastik; <https://arhiiv.eki.ee/dict/eud/index.cgi?Q=&F=M&C06=et>
(vaadatud 20.08.2024).

ККТ = Коми кывтӧдӧм – Коми йӧзлӧн овъяс (Komi keeleteadus – Komi rahva perekonnanimed); <https://komikyv.com/archives/1044> (vaadatud 20.07.2024).

KVS = Большой коми-русский словарь; <https://dict.fu-lab.ru/dict?id=5109> (vaadatud 23.05.2025).

NIV = Наука. Искусство. Величие – Словарь русских фамилий (Teadus. Kunst. Hiilgus – Vene perekonnanimed); <http://rus-yaz.niv.ru/doc/dictionary/russian-surname/index-223.htm#223> (vaadatud 20.08.2024).

VES 2000 = Vene-eesti sõnastik;

https://arhiiv.eki.ee/dict/ves/?_gl=1*1f8mb6h*_ga*MTIxNDkwMTE0LjE3MjIyNzY4Mzc.*_ga_29BPDGCX12*MTcyMzY0MTQzOS4yLjEuMTcyMzY0MTQ1NC4wLjAuMA..
(vaadatud 20.08.2024).

VIKI = Фамилии коми – Википедия (Komi perekonnanimed – Vikipeedia);

https://ru.wikipedia.org/wiki/Фамилии_коми (vaadatud 20.07.2024).

VKK = Азбука веры (Usu aabits); <https://azbyka.ru/days/menology/A>

VPN = Всероссийская перепись населения (Venema rahvaloendus);

https://rosstat.gov.ru/vpn/2020/Tom5_Nacionalnyj_sostav_i_vladenie_yazykami (vaadatud 29.07.2024).

Summary. Family names with Komi etymology and their semantics

Komi's naming system has changed a lot in time first of all because Komi's nation lives in the influence of Russian language. Before adopting Christianity Komis were using to call each other with the names that described somehow the name's bearer or it was how people wished they would look alike. Starting from the 14th of century the naming system started to change. The names from the Russian Orthodox Church started to appear in the Komi's naming system and changed some phonetically. In the same time Komi's old naming system didn't disappear. Names changed but can be still found in use nowadays.

On the first chapter of this paper I give a little overview of the researchers who have studied about Komi's personal names and talk about the history of them starting from the very beginning until today. I look at from which components does the Komi family name consist of and which are the typical suffixes that are part of the derivation of the family name. On the second chapter I talk about my sources and methods which way and which authors I used to collect the Komi family names and how I managed to get to the semantics to differentiate Komi family names from the Russian ones. On the 3rd chapter of the paper I take a look at the earlier study of Komi family names by Tamara Teplyashina and her categorization of the names and also take a glimpse of Irina Kaneva's work on the categorization of the old names Komis used before the family names came. Before I introduce my system of categorization I talk about the principles by which I group the family names with Komi semantics.

So at the second half of this paper that consists of more pages I give you my opinion about the categorization of Komi family names which in some ways is similar to Tamara Teplyashina's work but in the same time I invent some new categories. The aim of this research was to find out into how many groups can Komi family names be divided into based on their semantics. In total I collected 348 Komi family names which I divide into 14 groups some of them are bigger some smaller. The groups are FISH AND THE FISHING EQUIPMENT, INSECTS, PERSON/MAKER, THE WEATHER, FOOD/EATING UTENSILS AND RELATED ACTIVITIES, THE BODY PARTS/CLOTHING, CHARACTERIZATION, NATURE AND FLORA, VARIOUS, NAME DERIVATION, CONTAINERS AND ACCESSORIES, ANIMALS, BIRDS AND THEIR SOUNDS, FEATURE. The categorization will be based on thorough analysis of the semantics of Komi family names. During the work, it became clear that the FEATURE category is the most represented in the semantics of family names by 88 names and the least named categories are INSECTS and FISH AND THE

FISHING EQUIPMENT both by 8 names. During the research, it became apparent that different researchers, who in this case were mainly Tamara Teplyashina and Fyodor Plessovsky, did not always agree on the semantics of Komi family names, and I also provided corresponding examples in different categories for that.

I really do hope that in the future there will be more interest towards the same field of science and my research will make it more easier for other scientists to go even deeper into the subject.

Lühendid

dem = deminutiiv

murd = murdes

udm = udmurdi keeles

üle = ülekantud tähendus

vms = või muu seesugune

**murd* kasutan tärnikest seetõttu, et lihtsalt kaldkirja pannes ei haara silm koos komikeelse kaldkirjaga eraldi viidet murdele ja sidekriipsu kasutades langeb see kokku infinitiivi tüvele viitava kriipsuga, mis omakorda segab tabeli mõistetavust

Lisa. Komi perekonnanimede koondtabel

Tabelis esitan kirillitsas kirjutatud nimed eesti tähestiku järjekorras. Sujuvama mõistmise tagamiseks on mõnel pool kasutatud kahte tähte korraga, nt *ja, je, ju*. Viimase tulbana on lisatud kategooria, millesse nime liigitasin.

Kategooria tulbas on pikemad nimetused esitatud lühendatud kujul, s.t KALAD = KALAD JA KALAPÜÜGITARBED, SÖÖK = SÖÖK/SÖÖGITARBED JA SEONDUVAD TEGEVUSED, KEHAOSA = KEHAOSA/KEHAKATE, LOODUS = LOODUS JA TAIMESTIK, ANUMAD = ANUMAD JA TARVIKUD, LINNUD = LINNUD JA NENDE HÄÄLITSUSED.

	Komi perekonnanimi	Perekonnanime tüvi	Tüve tähendus eesti keeles	Allikas	Kategooria
A	Асныров	<i>асныра</i>	isemeelne	Tepljašina 1978: 53	ISELOOMUSTUS
B	Багин	<i>баг (бак) *murd</i>	hallitus	Plessovski 1997: 17	VARIA
	Балин	<i>баля *murd</i>	lammas	Plessovski 1997: 18	LOOMAD
	Басегов	<i>Басег</i>	permi nimi	Viki	NIMETULETIS
	Базов	<i>баз</i>	harilik kukemari	Plessovski 1997: 18; KT	LOODUS
	Бобков	<i>бобö</i>	kullake	Tepljašina 1978: 51	ISELOOMUSTUS
	Бугуев	<i>бугуй *murd</i>	öökull	Plessovski 1997: 22; KT	LINNUD
	Бурков	<i>бур</i>	hea	Tepljašina 1978: 51	ISELOOMUSTUS
	Бурмантов	<i>бур + морт</i>	hea + inimene	Plessovski 1997: 22; KT	ISELOOMUSTUS
	Бурматов	<i>бур + морт</i>	hea + inimene	Viki	ISELOOMUSTUS
	Бусов	<i>бус *murd</i>	tolm; õietolm tolm, udu *udm	Plessovski 1997: 23; KT Tepljašina 1978: 55	ILMASTIK
	Бушкилев	<i>бушков</i>	torm, maru	Tepljašina 1978: 55	ILMASTIK
	Бызов	<i>бызг- быз-</i>	sumisema, valjult latrama luituma, pleekima	Plessovski 1997: 24; KT Tepljašina 1978: 60	OMADUS
D	Деменев	<i>Демень (Дементий)</i>	kristlik nimi	Viki	NIMETULETIS
	Дозморов	<i>дозмөр</i>	metsis	Viki; Tepljašina 1978: 48	LINNUD
	Дудин	<i>дуди *murd</i>	tuvi	Tepljašina 1978: 48	LINNUD

	Дуркин	<i>дурк</i>	lohakas; kohmakas	Plessovski 1997: 34; KT	OMADUS
G	Габов	<i>Габ (Гавриил) Габö (Гаврил)</i>	kristlik nimi kristlik nimi	Viki Plessovski 1997: 29; KT	NIMETULETIS
	Габушев	<i>Габö (Гаврил) + -уш det</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 29; KT	NIMETULETIS
	Ганев	<i>гань- *murd</i>	külili vajuma	Tepljašina 1978: 56	OMADUS
	Гилев	<i>гиль</i>	kõdikartlik	Tepljašina 1978: 54	ISELOOMUSTUS
	Гиндысев	<i>гындысь</i>	vanutaja	Tepljašina 1978: 56	VARIA
	Гичев	<i>гыч</i>	koger	Tepljašina 1978: 51	KALAD
	Гонев	<i>гонь</i>	kaela eesosa	Tepljašina 1978: 56	KEHAOSA
	Гордрочев	<i>гöрд + роч</i>	punane + vene(lane)	Viki	OMADUS
	Гудеров	<i>гудыр</i>	sogane	Tepljašina 1978: 52	OMADUS
	Гудырев	<i>гудыр</i>	hägune; sompus	Plessovski 1997: 32; KT	OMADUS
	Гужев	<i>гож</i>	päevitus; päikeselõõmane koht	Tepljašina 1978: 55	ILMASTIK
	Гурьев	<i>гурйыв *murd</i>	pärani (lahti)	Tepljašina 1978: 56	OMADUS
	Гутов	<i>гут</i>	kärbes	Viki	PUTUKAD
I	Игин	<i>Игö (Игнатий)</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 41	NIMETULETIS
	Игошин	<i>Игö (Игнатий)</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 41	NIMETULETIS
	Игутов	<i>Игö (Игнатий) + - ут</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 42; KT	NIMETULETIS
	Игушев	<i>Игö (Игнатий) + -уш det</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 42; KT	NIMETULETIS
	Иртегов	<i>Иртег</i>	permi nimi	Viki	NIMETULETIS
	Исаев	<i>исай</i>	väike säinas	Tepljašina 1978: 51	KALAD
	Исаков	<i>исак *murd</i>	kiil	Tepljašina 1978: 50	PUTUKAD
	Изнобов	<i>из + нöб</i>	kivi + kandam	Plessovski 1997: 42; KT	LOODUS
	Изьюров	<i>из + юр</i>	kivi + pea	Viki; Plessovski 1997: 42; KT; Tepljašina 1978: 54	LOODUS
	Ичеткин	<i>ичöт</i>	väike	Viki; Plessovski 1997: 43; Tepljašina 1978: 51	OMADUS
	Ичетовкин	<i>ичöт</i>	väike	Viki	OMADUS
Ja	Яборов	<i>ябөр *murd</i>	kuldnook	Viki; Plessovski 1997: 139; KT; Tepljašina 1978: 49	LINNUD
	Ябуров	<i>ябөр *murd</i>	kuldnook	Viki	LINNUD

	Яранов	<i>Яран (Герасим)</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 140; KT	NIMETULETIS
	Ярапов	<i>Яран (Ерофей)</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 140; KT	NIMETULETIS
	Ярков	<i>яр</i>	innukas	Tepljašina 1978: 54	ISELOOMUSTUS
Je	Екишев	<i>ёкыш *murd</i>	ahven	Plessovski 1997: 35; KT; Tepljašina 1978: 51	KALAD
	Есев	<i>ёсь</i>	kärme	Tepljašina 1978: 53	OMADUS
	Ечев	<i>ёч *murd</i>	viljatera	Tepljašina 1978: 51	LOODUS
Ju	Югов	<i>юг *murd</i>	välk	Plessovski 1997: 138; Tepljašina 1978: 56	ILMASTIK
	Югьдсинов	<i>югыд + син</i>	hele + silm	Plessovski 1997: 138	OMADUS
	Юманев	<i>юмань *murd</i>	väike kalaliik	Tepljašina 1978: 51	KALAD
	Юранев	<i>юр + -ань</i>	pea	Plessovski 1997: 139; KT	KEHAOSA
	Юркин	<i>юра</i>	nutikas	Tepljašina 1978: 54	ISELOOMUSTUS
	Юров	<i>юр</i>	pea	Viki	KEHAOSA
	Юсев	<i>юсь</i>	luik	Viki	LINNUD
K	Канев	<i>кань</i>	kass	Viki; Plessovski 1997: 45; Tepljašina 1978: 50	LOOMAD
	Канов	<i>кан *murd</i>	lõks, püünis	Plessovski 1997: 46; KT; Tepljašina 1978: 50	ANUMAD
	Касев	<i>кась *murd</i>	kass	Plessovski 1997: 48; KT; Tepljašina 1978: 50	LOOMAD
	Качесов	<i>катиõс</i>	valge	Viki	OMADUS
	Кильменов	<i>киль + -м + -õн</i>	kõlu, kõõm	Tepljašina 1978: 56	VARIA
	Кинев	<i>кинь кынь</i>	säde polaarrebane	Plessovski 1997: 48 Plessovski 1997: 48; Tepljašina 1978: 50	LOOMAD
	Кирсов	<i>кырõс *murd</i>	(isas)koer	Plessovski 1997: 49; KT	LOOMAD
	Кичигин	<i>кичига *murd</i>	tööriist odra peksmiseks	Tepljašina 1978: 56	ANUMAD
	Коданев	<i>код + -ань</i>	purjus	Tepljašina 1978: 56	OMADUS
	Коинов	<i>кõин</i>	hunt	Plessovski 1997: 52; KT	LOOMAD
	Койнов	<i>кõин</i>	hunt	Viki	LOOMAD
	Коюшев	<i>кõйысь *murd</i>	kerjaja	Plessovski 1997: 57; KT	ISIK/TEGIJA
	Коковкин	<i>коков-</i>	ninapidi vedama	Tepljašina 1978: 53	OMADUS

	Кокочиков	<i>коко *murd</i>	(jahi)lind	Tepljašina 1978: 48	LINNUD
	Коктомов	<i>коктõм</i>	jalutu	Tepljašina 1978: 54	OMADUS
	Колегов	<i>кальõг</i> <i>Колег</i> <i>кольõг (< коль-)</i> <i>коль + -õг</i>	lobiseja permi nimi jäänu (jätma) käbi	Viki Plessovski 1997: 52; KT Tepljašina 1978: 51	LOODUS
	Колипов	<i>колип/колипкай</i>	ööbik	Plessovski 1997: 53; KT	LINNUD
	Комлин	<i>комли *murd</i>	taigna tegemise nõu	Tepljašina 1978: 56; KT	ANUMAD
	Корычев	<i>корõсь *murd</i>	viht	Tepljašina 1978: 56	ANUMAD
	Коскоков	<i>кос + кок</i>	kuiv + jalg	Plessovski 1997: 55; Tepljašina 1978: 54	OMADUS
	Космортов	<i>кос + морт</i>	kuiv + inimene	Plessovski 1997: 55; KT; Tepljašina 1978: 54	OMADUS
	Коснырев	<i>кос + ныр</i>	kuiv + nina	Plessovski 1997: 56; KT; Tepljašina 1978: 54	OMADUS
	Костылев	<i>кõстыль</i>	kalastamistara	Tepljašina 1978: 57	KALAD
	Кочев	<i>кõч</i>	jänes	Viki; Tepljašina 1978: 50	LOOMAD
	Кудинов	<i>куда</i>	kaaneta suur puunõu	Tepljašina 1978: 57	ANUMAD
	Кудьюсов	<i>куд + -юс</i>	niinest korv + kaval	Tepljašina 1978: 57	ANUMAD
	Кудымов	<i>Кудым-Ош</i>	permikomi pärimuse kangelane <i>Kudõm-Oš</i>	Viki	NIMETULETIS
	Куканев	<i>кукань</i>	vasikas	Tepljašina 1978: 50	LOOMAD
	Куланов	<i>кулан</i>	surmav, surma-	Plessovski 1997: 60; KT	OMADUS
	Кулев	<i>куль</i>	kurat; vetevaim	Viki	ISIK/TEGIJA
	Кунгуров	<i>кунгур *murd</i>	koltunud, luitunud	Plessovski 1997: 61	OMADUS
	Кургамов	<i>кург-</i>	kudrutama (tedre kohta)	Tepljašina 1978: 48	LINNUD
	Курманов	<i>курман *murd</i> (<i>< курмав- *murd</i>)	endale haarav (<i>< endale võtma, haarama</i>)	Plessovski 1997: 61	OMADUS
	Курьдкашин	<i>курыд</i>	mõru, kibe	Plessovski 1997: 62; KT	OMADUS
	Кушев	<i>куш</i>	tühi, lage paljas, kiilas	Viki Tepljašina 1978: 52	OMADUS
	Кушманов	<i>кушман *murd</i>	rõigas	Viki; Plessovski 1997: 63; KT; Tepljašina 1978: 51	LOODUS
	Кушпелев	<i>куш + пель</i>	paljas + kõrv	Viki	OMADUS
	Куштанов	<i>кушт- *murd</i>	paljaks koorima; paljaks rõövima <i>üle</i>	Plessovski 1997: 63; KT	OMADUS

		<i>куштан</i>	paljastamine	Tepljašina 1978: 52	
Куштысев		<i>куштысь *murd</i>	paljaks kooriv; paljaks rööviv <i>ülek</i>	Plessovski 1997: 63; KT	OMADUS
Кузиванов		<i>кузь + Иван</i>	pikk + Ivan	Viki; Plessovski 1997: 59	OMADUS
Кузьбожев		<i>кузь + бõж</i>	pikk + saba sisalik	Viki; Plessovski 1997: 59; KT Tepljašina 1978: 50	LOOMAD
Кузьвасев		<i>кузь + Васьõ (Василий)</i>	pikk + Vasjõ (kristlik nimi)	Plessovski 1997: 59; KT	OMADUS
Кузькоков		<i>кузь + кок</i>	pikk + jalg	Viki; Plessovski 1997: 59; KT; Tepljašina 1978: 52	OMADUS
Кузьпелев		<i>кузь + пель</i>	pikk + kõrv	Plessovski 1997: 60; KT; Tepljašina 1978: 52	OMADUS
Кузьчуткомов		<i>кузь + чуткõм *murd</i>	pikk + teat. tüüpi nahast jalanõu	Plessovski 1997: 60	OMADUS
Кужаев		<i>куж- + -ай</i>	oskama	Tepljašina 1978: 60	OMADUS
Кучаев		<i>кути</i>	kotkas	Tepljašina 1978: 50; KT	LINNUD
Кучев		<i>кути</i>	kotkas	Viki; Plessovski 1997: 62; KT; Tepljašina 1978: 48	LINNUD
		<i>куч</i>	hall öökull	Tepljašina 1978: 48	
Кучин		<i>кути</i>	kotkas	Plessovski 1997: 62	LINNUD
Кынев		<i>кынь</i>	polaarrebane	Viki; Tepljašina 1978: 50; Plessovski 1997: 63; KT	LOOMAD
		<i>кынь</i>	säde	Plessovski 1997: 63;	
Кынкурогов		<i>кын + курõг</i>	kange, külmunud + kana	Viki	OMADUS
Кырнаев		<i>кыр-</i>	uhtma (nt kallast)	Viki	LOODUS
Кырнышев		<i>кырныш</i>	ronk	Viki; Plessovski 1997: 64; KT; Tepljašina 1978: 48	LINNUD
Кыров		<i>кыр</i>	must rähn	Viki	LINNUD
Кырсин		<i>кырсь</i>	puukoor	Tepljašina 1978: 51	LOODUS
Кысов		<i>кыс</i>	looma säärenahk	Viki	KEHAOSA
Кыштым		<i>кыштым</i>	lohakalt riides	Plessovski 1997: 64; KT	OMADUS
Кызыюров		<i>кыз + юр</i>	paks + pea	Viki; Plessovski 1997: 63; KT; Tepljašina 1978: 52	OMADUS
Кызродев		<i>кыз + Родя (Родион)</i>	paks + Rodja (kristlik nimi)	Plessovski 1997: 63; KT	OMADUS
Кычанов		<i>кычи</i>	kutsikas	Viki	LOOMAD

	Кычкин	<i>кычка</i>	kutsikas	Viki	LOOMAD
L	Лапин	<i>лапа</i>	käpp	Plessovski 1997: 65	KEHAOSA
	Ларуков	<i>Ларө (Илларион)+ -ук det</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 65; KT	NIMETULETIS
	Леканов	<i>лекан</i>	paks laast	Plessovski 1997: 67; KT; Tepljašina 1978: 57	ANUMAD
	Лемесев	<i>лем</i>	paks leem	Plessovski 1997: 67; KT	SÖÖK
	Лемосов	<i>лем</i>	paks leem	Plessovski 1997: 67; KT	SÖÖK
	Ленеев	<i>льөн *murd + -өй</i>	ohakas	Tepljašina 1978: 51	LOODUS
	Луашев	<i>луасьысь люөсьөв</i>	varastaja kiisk	Plessovski 1997: 69; KT	ISIK/TEGIJA
	Лудыков	<i>лудык/лудік</i>	lutikas	Plessovski 1997: 69; KT	PUTUKAD
	Лунегов	<i>Лунег лун + -эг</i>	permi nimi päev	Viki Tepljašina 1978: 55	VARIA
	Льпуров	<i>лы + юр</i>	luu + pea	Viki; Plessovski 1997: 70; KT; Tepljašina 1978: 52	KEHAOSA
	Люосев	<i>люөсь лю люөсьөв *murd</i>	ilalõug sülg kiisk	Plessovski 1997: 70; KT Tepljašina 1978: 51	KALAD
	Лямпин	<i>лямпа</i>	suusad	Viki	ANUMAD
	Ляпкосов	<i>ляпкөс</i>	lame, lapik	Tepljašina 1978: 53	OMADUS
	Лятнев	<i>ляти *murd</i>	vedel ehitusmört, segu	Plessovski 1997: 71; KT	ANUMAD
M	Майбуров	<i>майбыр *murd</i>	õnnelik, õnneseen	Viki; Plessovski 1997: 72; KT; Tepljašina 1978: 52	ISELOOMUSTUS
	Маегов	<i>майөг</i>	vai, latt	Viki; Plessovski 1997: 71; KT; Tepljašina 1978: 57	ANUMAD
	Малыгин	<i>малөг</i>	kätega kombates	Tepljašina 1978: 60	VARIA
	Машкалев	<i>матшк- *murd</i>	prääksuma (sinikaela kohta)	Tepljašina 1978: 48, 60	LINNUD
	Межогских	<i>меж + -өг</i>	jäär	Plessovski 1997: 74; KT	LOOMAD
	Миков	<i>Мик (Николай)</i>	kristlik nimi	Viki	NIMETULETIS
	Мингалёв	<i>мингал</i>	üksi minna, laiali minna, paljudesse kohtadesse elama asuda (oletatav tähendus)	Plessovski 1997: 76	VARIA
	Минин	<i>миня *murd</i>	veeris	Tepljašina 1978: 57	VARIA
	Мизев	<i>мизьө</i>	pesamuna	Tepljašina 1978: 54; KT	ISIK/TEGIJA

	Мичкин	<i>мича</i> <i>мич</i>	nägus, armas ilu	Viki Tepljašina 1978: 52	OMADUS
	Мичков	<i>мича</i>	nägus, armas	Viki	OMADUS
	Модысев	<i>мөдысь</i>	minema asuja; teine kord, pärast	Plessovski 1997: 77; KT	VARIA
	Момотов	<i>мөмөт *murd</i>	rumalavõitu inimene	Plessovski 1997: 78	ISELOOMUSTUS
	Москоков	<i>мөс + кок</i>	lehm + jalg	Viki	LOOMAD
	Мосьюров	<i>мөс + юр</i>	lehm + pea	Tepljašina 1978: 55	LOOMAD
	Можегов	<i>мош *murd + -эз</i>	mesilane	Tepljašina 1978: 50	PUTUKAD
	Мозымов	<i>мозин *murd</i> <i>Мозын</i>	nõrk, põdur <i>Mozõni jõe nimest</i>	Plessovski 1997: 77; KT	OMADUS
	Мошев	<i>мош (малямуй)</i> <i>*murd</i>	mesilane	Viki	PUTUKAD
	Мошегов	<i>мош (малямуй)</i> <i>*murd</i>	mesilane	Viki	PUTUKAD
	Мудин	<i>муд-</i>	muldama	Tepljašina 1978: 60	LOODUS
	Мусанов	<i>муса</i>	armas	Plessovski 1997: 79; KT; Tepljašina 1978: 52	ISELOOMUSTUS
	Мылыгин	<i>мыла + -эз</i>	hell	Tepljašina 1978: 52	ISELOOMUSTUS
N	Ненев	? <i>нёнъ</i>	? lutt, nibu	Plessovski 1997: 81; KT Tepljašina 1978: 57	ANUMAD
	Нючев	<i>нюдь</i> <i>нютти *murd</i>	? kägu	Plessovski 1997: 82; KT Tepljašina 1978: 49	LINNUD
O	Олтемов	<i>олтөм</i>	elutu	Tepljašina 1978: 58	OMADUS
	Онъков	<i>Онъко (Аникий)</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 85; KT	NIMETULETIS
	Онъныров	<i>онъ + ныр</i>	nõrgaks jäänud + nina	Tepljašina 1978: 53	OMADUS
	Ортяков	<i>Ортя (Артемий)</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 85; KT	NIMETULETIS
	Ошвинцев	<i>ош</i>	karu	Viki	LOOMAD
	Ошев	<i>ош</i>	karu	Viki	LOOMAD
	Ошканов	<i>ош</i> <i>ошкыны</i>	karu kiitma	Viki	LOOMAD
	Ошқоков	<i>ош + кок</i>	karu + jalg	Viki	LOOMAD
	Ошлапов	<i>ош + лапа</i>	karu + käpp	Viki	LOOMAD
	Ожегов	<i>ож</i> <i>ош</i>	lahing, sõda karu	Viki; Tepljašina 1978: 57 Tepljašina 1978: 57	LOOMAD

	Отев	<i>Отя (Фотий) оть *murd</i>	kristlik nimi vähe	Plessovski 1997: 85; KT Tepljašina 1978: 55	OMADUS
Р	Пальшин	<i>пальша *murd</i>	vasakukäeline vale, viga	Plessovski 1997: 86; KT	OMADUS
	Панев	<i>Паньö, Паня (Панфил) пань</i>	kristlik nimi lusikas	Plessovski 1997: 86; KT Tepljašina 1978: 58	SÖÖK
	Панов	<i>Паньö, Паня (Панфил)</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 87	NIMETULETIS
	Панюков	<i>Паня(Панфил) + -ук det пань + -ук</i>	kristlik nimi lusikas	Viki; Plessovski 1997: 87 Tepljašina 1978: 58	SÖÖK
	Пасев	<i>пась *murd</i>	lepamaim	Tepljašina 1978: 51	KALAD
	Патов	<i>Ипат (Инполит) пõt</i>	kristlik nimi sõõnud	Plessovski 1997: 89; KT; Tepljašina 1978: 58 Tepljašina 1978: 58	SÖÖK
	Пельмегов	<i>Пельмег пель + мег пельм- + -эг</i>	permi nimi kõrv + kaar embama	Viki Plessovski 1997: 90; KT Tepljašina 1978: 60	VARIA
	Песегов	<i>пõсь + -эг пес + -эг пес- + -эг</i>	kuum küttepuu mudima, sõtkuma	Tepljašina 1978: 58	VARIA
	Пипуныров	<i>пипу + ныр</i>	haab + nina	Plessovski 1997: 92; KT; Tepljašina 1978: 55	LOODUS
	Подласов	<i>пõдлас *murd</i>	erak	Plessovski 1997: 92; KT	ISELOOMUSTUS
	Подоров	<i>Педõр (Феодор)</i>	kristlik nimi	Plessovski 1997: 92; KT	NIMETULETIS
	Подюков	<i>Подь (Федосий)+ -ук det под *murd + -юк</i>	kristlik nimi kõrrepõld	Plessovski 1997: 93; KT Tepljašina 1978: 51	LOODUS
	Понин	<i>пона</i>	(riide)pall, riidetükk	Tepljašina 1978: 58	VARIA
	Попвасев	<i>пон + Вась (Василий)</i>	kirikuõpetaja + Vas' (kristlik nimi)	Plessovski 1997: 94; KT	ISIK/TEGIJA
	Порсев	<i>порсь</i>	sig	Viki; Tepljašina 1978: 50	LOOMAD
	Порсин	<i>порсь</i>	sig	Viki	LOOMAD

	Порсьюров	<i>порсь + юр</i>	sigä + pea	Plessovski 1997: 95; KT	LOOMAD
	Порсьюров	<i>порсь + юр</i>	sigä + pea	Viki	LOOMAD
	Просужих	<i>прöсуж *murd</i>	arukas	Plessovski 1997: 97; KT	ISELOOMUSTUS
	Пудов	<i>пуд</i>	saatus	Tepljašina 1978: 58	VARIA
	Пунегов	<i>Пунег пун- + -өг</i>	permi nimi keetma	Viki Tepljašina 1978: 60	SÖÖK
	Пупышев	<i>пупыш</i>	vistrik	Viki	VARIA
	Пуртов	<i>пурт</i>	nuga	Viki	SÖÖK
	Пыртамов	<i>пырт-</i>	sisse pistma	Tepljašina 1978: 60	OMADUS
	Пыстин	<i>пыста</i>	tihane	Viki; Plessovski 1997: 98; KT; Tepljašina 1978: 49	LINNUD
	Пыстогов	<i>пистөг (пыста)</i>	tihane	Viki	LINNUD
	Пыжъянов	<i>пыжъян</i>	viiskude punumise naaskel	Tepljašina 1978: 58	ANUMAD
R	Ракин	<i>рака рак</i>	vares vähk <i>vene k</i>	Viki; Tepljašina 1978: 49; KT Plessovski 1997: 99	LINNUD
	Расов	<i>рас</i>	salu	Plessovski 1997: 100; KT; Tepljašina 1978: 51	LOODUS
	Ратегов	<i>Ратег</i>	permi nimi	Viki	NIMETULETIS
	Римских	<i>Римья küla (< ремья)</i>	(< madala metsaga soine ala)	Plessovski 1997: 101; KT	NIMETULETIS
	Родев	<i>род</i>	häbelik	Tepljašina 1978: 53	ISELOOMUSTUS
	Рочев	<i>роч рөч роча ротча роч</i>	vene(lane) küngas, mätas jahionn kauge kalastuspaik <i>vene k</i> ilus	Viki; KT Plessovski 1997: 102; Tepljašina 1978: 52	VARIA
	Ручев	<i>руч</i>	rebane	Viki	LOOMAD
S	Седов	<i>сьод</i>	must	Tepljašina 1978: 53	OMADUS
	Седрисев	<i>сьод + роч</i>	must; rakke- + vene(lane)	Plessovski 1997: 104; KT	OMADUS
	Седрочев	<i>сьод + роч</i>	must + vene(lane)	Plessovski 1997: 104; KT; Tepljašina 1978: 55	OMADUS
	Седьюров	<i>сьод + юр</i>	must + pea	Plessovski 1997: 105; KT; Tepljašina 1978: 55	OMADUS
	Селиванов	<i>сьола + Иван</i>	püü + Ivan	Tepljašina 1978: 55	LINNUD

	Селин	<i>сьола</i>	püü	Tepljašina 1978: 49	LINNUD
	Селков	<i>сёл</i>	peened laastud	Tepljašina 1978: 58	ANUMAD
	Семуков	<i>Семен + -ук dem сьом + -ук</i>	nimi kalasoomus	Plessovski 1997: 105; KT Tepljašina 1978: 50	KEHAOSA
	Силин	<i>сильо *murd</i>	linnuke	Tepljašina 1978: 49	LINNUD
	Симпелев	<i>син + пөла *murd</i>	silml + pool	Plessovski 1997: 106; KT	KEHAOSA
	Сингалев	<i>син + галя/каля</i>	silml + valge (kokku nt kae)	Plessovski 1997: 106; KT	KEHAOSA
	Синпелев	<i>син + пель</i>	silml + kõrv	Tepljašina 1978: 55	KEHAOSA
	Сизев	<i>сизь</i>	rähn	Plessovski 1997: 106; Tepljašina 1978: 49; Viki	LINNUD
	Сизиков	<i>сизь + -ык</i>	rähni liik	Tepljašina 1978: 49	LINNUD
	Сизимов	<i>сизим</i>	seitse	Viki	VARIA
	Сизов	<i>сизь</i>	rähn	Viki; Tepljašina 1978: 49	LINNUD
	Ситанов	<i>ситан</i>	tagumik	Viki	KEHAOSA
	Ситкарев	<i>сикт+ -ар сит + кар сит *murd + кар</i>	küla sitt + linn kõrkjas + linn	Plessovski 1997: 107; KT Tepljašina 1978: 58	VARIA
	Сямин	<i>сяма</i>	hea iseloomuga	Tepljašina 1978: 53	ISELOOMUSTUS
	Сямотов	<i>сямтөм</i>	iseloomutu	Tepljašina 1978: 54; KT	ISELOOMUSTUS
	Сюзев	<i>сюзь</i>	kull	Plessovski 1997: 111; Viki	LINNUD
	Сюктомов	<i>сюктөм *murd</i>	jääsulg	Tepljašina 1978: 58	ILMASTIK
	Сюнесев	<i>сюн + -ось</i>	tihe savi	Tepljašina 1978: 58	ANUMAD
	Сюпесев	<i>сю + пөсь</i>	teravili + kuum	Tepljašina 1978: 59	LOODUS
	Сюрвасев	<i>сюр сюр + васа</i>	sarv sarv + vetevaim	Plessovski 1997: 111; Tepljašina 1978: 59; KT	KEHAOSA
	Сюртомов	<i>сюртөм</i>	sarvitu	Viki	OMADUS
	Сылашидов	<i>сыла + шьд</i>	rasvane + supp	Tepljašina 1978: 58	OMADUS
	Сылашыдов	<i>сыла + шьд</i>	rasvane + supp	Plessovski 1997: 111; KT	OMADUS
	Сырчиков	<i>сырчик</i>	västrik	Viki; Plessovski 1997: 111; Tepljašina 1978: 49	LINNUD
Š	Шабуров	<i>шабур *murd</i>	pealmine tööriie	Plessovski 1997: 131	KEHAOSA
	Шаков	<i>тиак</i>	seen	Tepljašina 1978: 51	LOODUS
	Шактаров	<i>шактар</i>	tulvavetega toodud praht	Tepljašina 1978: 59	LOODUS
	Шалев	<i>шаль</i>	vallatu	Tepljašina 1978: 54	ISELOOMUSTUS

	Шаньгин	<i>шаньга *murd</i>	korbitaoline ümmargune küpsetis	Plessovski 1997: 132; KT; Tepljašina 1978: 59	SÖÖK
	Шахтаров	<i>шахтар</i>	tulvavetega luhtadele toodud praht	Plessovski 1997: 132; KT	LOODUS
	Шебырев	<i>шебыр< шебрас< шебрöd шебр-</i>	puudub tähendus tekk (sõnatuletis) tekk (sõnatuletis) kinni katma	Plessovski 1997: 133; KT Tepljašina 1978: 59	VARIA
	Шевин	<i>шева</i>	nõidus vastiku putuka vms kujul	Tepljašina 1978: 50	VARIA
	Шелепанов	<i>шильöб *murd</i>	viil, (aed)vilja rõngas	Tepljašina 1978: 51	SÖÖK
	Шердыков	<i>шердын</i>	tohust kast	Tepljašina 1978: 59	ANUMAD
	Шешуков	<i>шешуук *murd шошук *murd</i>	riidlev inimene tagalakk, turi	Plessovski 1997: 134; KT Tepljašina 1978: 50	KEHAOSA
	Шидьюсов	<i>шыд + юс</i>	supp + kaval	Tepljašina 1978: 55	SÖÖK
	Шлопов	<i>шлоп *murd</i>	põrn	Plessovski 1997: 135; KT	KEHAOSA
	Шомесов	<i>шомöс *murd</i>	leivaastja	Tepljašina 1978: 59	ANUMAD
	Шомысов	<i>шомöс *murd</i>	leivaastja	Plessovski 1997: 135; KT	ANUMAD
	Шудегов	<i>Шудег</i>	permi nimi	Viki	NIMETULETIS
	Шудов	<i>шуд</i>	õnn	Plessovski 1997: 135; KT	VARIA
	Шуков	<i>шук</i>	hetk	Tepljašina 1978: 56	VARIA
	Шуктомов	<i>шукт-</i>	kuivama	Plessovski 1997: 136; KT	OMADUS
	Шурганов	<i>шурган *murd</i>	tuulelipp	Plessovski 1997: 136; KT	ILMASTIK
	Шышев	<i>шыш *murd</i>	varas; hulkur	Plessovski 1997: 137; KT	ISIK/TEGIJA
	Щанов	<i>тиан *murd</i>	tünn	Plessovski 1997: 137; KT	ANUMAD
Z	Зебарев	<i>дзед- дзöd</i>	peitma kaotaja mängudes	Plessovski 1997: 39; KT	OMADUS
	Зезегов	<i>дзодзög</i>	hani	Plessovski 1997: 40; KT; Tepljašina 1978: 48	LINNUD
	Зеров	<i>зэр зөр</i>	vihm kaer	Viki	ILMASTIK
	Зизганов	<i>дзизг-</i>	sumisema, pirisema	Plessovski 1997: 40; KT	OMADUS
	Зобнин	<i>зöбня *murd</i>	kasetohust ämbrisuurune nõu	Plessovski 1997: 40	ANUMAD
	Зонов	<i>зон</i>	poeglaps	Viki	ISIK/TEGIJA
	Зызанов	<i>дзизг- *murd</i>	sumisema, pirisema	Tepljašina 1978: 50	OMADUS

	Зыкин	<i>зыка</i>	lärmakas, kärarikas	Tepljašina 1978: 53	OMADUS
Ž	Жаков	<i>жакөд- жакөчч- жак</i>	salaja peksta ilma reegliteta kakelda rähni liik	Plessovski 1997: 37 Tepljašina 1978: 48	LINNUD
	Жебов	<i>жеб</i>	nõrk, põdur	Plessovski 1997: 37; Tepljašina 1978: 52	OMADUS
	Желев	<i>жель</i>	peen peerg	Tepljašina 1978: 56; KT	ANUMAD
	Женидкоков	<i>дженьыд + кок</i>	lühike + jalg	Plessovski 1997: 38; KT; Tepljašina 1978: 52	OMADUS
	Жиганов	<i>жиган (жыган) *murd</i>	väike kala	Plessovski 1997: 38	KALAD
	Жижев	<i>джыдж *murd</i>	piirpääsuke, piiritaja	Plessovski 1997: 38; KT	LINNUD
	Жилин	<i>жыла</i>	ihnur	Tepljašina 1978: 53	ISELOOMUSTUS
	Жилкин	<i>жыла</i>	ihnur	Tepljašina 1978: 53	ISELOOMUSTUS
	Жунёв	<i>жунь (жонь)</i>	leevike	Viki	LINNUD
T	Тебеньков	<i>тебеник *murd</i>	püünisraua kaared	Tepljašina 1978: 59	ANUMAD
	Тентюков	<i>тень *murd + тюк</i>	piimanahk + täpp	Tepljašina 1978: 59	SÖÖK
	Тоинов	<i>тоин тойин *murd</i>	uhmrinui uhmrinui	Plessovski 1997: 114; KT Tepljašina 1978: 59	ANUMAD
	Токтуев	<i>токты *murd</i>	kaur	Tepljašina 1978: 49	LINNUD
	Томбуров	<i>том + бур</i>	noor + hea	Tepljašina 1978: 52	OMADUS
	Томов	<i>том</i>	noor	Tepljašina 1978: 55	OMADUS
	Торачев	<i>тöрач *murd</i>	suur hall rähn	Plessovski 1997: 115; KT; Tepljašina 1978: 49	LINNUD
	Трошев	<i>Трöш (Трофим)</i>	kristlik nimi	Viki; Plessovski 1997: 116	NIMETULETIS
	Туисов	<i>туис</i>	tohtnõu	Plessovski 1997: 116	ANUMAD
	Туев	<i>туй</i>	tee (pinnaserida liikumiseks)	Plessovski 1997: 116; KT	LOODUS
	Тунегов	<i>Тунег</i>	permi nimi	Viki	NIMETULETIS
	Турбылев	<i>турбыль</i>	priske, hea toitumisega	Plessovski 1997: 117; KT	OMADUS
	Турьев	<i>тури</i>	kurg	Viki; Plessovski 1997: 118; KT; Tepljašina 1978: 49	LINNUD
	Туркин	<i>тап</i>	teder	Tepljašina 1978: 49	LINNUD
	Турков	<i>тап</i>	teder	Tepljašina 1978: 49	LINNUD
	Туробанов	<i>турöб</i>	tuisk	Tepljašina 1978: 55	ILMASTIK

	Туробов	<i>туроб</i>	tuisk	Plessovski 1997: 117; Tepljašina 1978: 55	ILMASTIK
	Турубанов	<i>туроб + -ан</i>	tuisk	Plessovski 1997: 118; KT	ILMASTIK
	Турышев	<i>турыш *murd</i>	ait jahionni kõrval	Plessovski 1997: 118; KT; Tepljašina 1978: 59	VARIA
	Тутринов	<i>тутөрит- тутрин</i>	peitma peitja	Plessovski 1997: 119; KT	OMADUS
	Тыдорский	<i>ты + дор</i>	järv + äär	Plessovski 1997: 119; KT	LOODUS
	Тырболев	<i>тыр + боль</i>	täis + mull	Tepljašina 1978: 53	OMADUS
	Тырбылев	<i>турбыль тыр + боль</i>	priske, hea toitumisega täis + mull	Plessovski 1997: 119; KT Tepljašina 1978: 53	OMADUS
	Тырин	<i>тыр</i>	täis, tüse	Tepljašina 1978: 53	OMADUS
Ts	Цекелев	<i>чакиль</i>	painutatud, kõver	Tepljašina 1978: 53	OMADUS
	Цывилев	<i>чивиль</i>	putukate tõugud seisvas vees	Tepljašina 1978: 50; KT	PUTUKAD
	Цыпанов	<i>чипан *murd</i>	kana	Plessovski 1997: 125; KT; Tepljašina 1978: 49	LINNUD
Tš	Чабанов	<i>чабан *murd</i>	puhas	Plessovski 1997: 126	OMADUS
	Чакилев	<i>чакиль чакиль *murd</i>	nösunina, nõbinina painutatud, kõver	Plessovski 1997: 126; KT Tepljašina 1978: 53	OMADUS
	Чаков	<i>тишак</i>	seen	Plessovski 1997: 126; KT	LOODUS
	Чаланов	<i>чал *murd + -ан чал + -ан</i>	kahvatu vaikne, rahulik	Plessovski 1997: 126; KT Tepljašina 1978: 54	OMADUS
	Чапин	<i>чан</i>	koot, viljapeksuvahend	Plessovski 1997: 126-127; KT	ANUMAD
	Чарков	<i>чарк *murd</i>	püünis	Plessovski 1997: 127; KT	ANUMAD
	Чазов	<i>чаз *murd</i>	kanepi pressimisjätmed	Viki	VARIA
	Чачин	<i>чача</i>	mänguasi	Tepljašina 1978: 59	ANUMAD
	Чегесов	<i>чег-</i>	murdma	Plessovski 1997: 127; KT	OMADUS
	Чедов	<i>чөд</i>	mustikas	Viki	LOODUS
	Чекренев	<i>чөкрень *murd</i>	vanapagan, tont	Plessovski 1997: 127; KT	ISIK/TEGIJA
	Челпанов	<i>чөлпан *murd</i>	ümmargune leivapäts	Plessovski 1997: 127	SÖÖK
	Чередов	<i>чорыд черед *murd</i>	kõva, kange; tundetu paranemine	Viki Plessovski 1997: 128; KT	OMADUS
	Черанёв	<i>черань</i>	ämblik	Viki	PUTUKAD

	Черыдов	<i>чорыд</i>	karm	Tepljašina 1978: 54	OMADUS
	Ческидов	<i>чөскыд</i>	maitsev	Viki	OMADUS
	Четины	<i>чети (чөт)</i>	kosjasobitaja, vahendaja	Viki	ISIK/TEGIJA
	Чикилев	<i>чикиль</i>	lokk	Tepljašina 1978: 54	KEHAOSA
	Чипсанов	<i>чипсан</i>	vile	Plessovski 1997: 129; KT	ANUMAD
	Чипышев	<i>чипыш</i>	tohust soolatoos	Tepljašina 1978: 59	ANUMAD
	Читин	<i>чита *murd</i>	härmatis	Tepljašina 1978: 59	ILMASTIK
	Чукилев	<i>чукыль чукиль</i>	kurv, käänak kõver	Plessovski 1997: 130; KT Tepljašina 1978: 54	OMADUS
	Чукичев	<i>чукич *murd</i>	jämedam osa ketramislõngas	Plessovski 1997: 130; Tepljašina 1978: 59	VARIA
	Чукшин	<i>чукчи</i>	metsis	Tepljašina 1978: 49	LINNUD
	Чуманов	<i>чуман</i>	tohtkarp	Plessovski 1997: 130; KT; Tepljašina 1978: 59	ANUMAD
	Чумбаров	<i>чумбар</i>	kühmuline	Tepljašina 1978: 53	OMADUS
	Чупин	<i>чуп *murd</i>	lutt, nibu	Tepljašina 1978: 59	ANUMAD
	Чюртышев	<i>чурт-</i>	kohmakas	Tepljašina 1978: 54	OMADUS
	Чусов	<i>чус</i>	vaikne	Tepljašina 1978: 54	OMADUS
	Чушев	<i>чуш</i>	huul	Viki	KEHAOSA
	Чужмаров	<i>чужмөр *murd</i>	kärp	Plessovski 1997: 129; KT; Tepljašina 1978: 50	LOOMAD
	Чувьюров	<i>чув + юр</i>	saarmas + pea	Tepljašina 1978: 50; Plessovski 1997: 129; KT	LOOMAD
U	Ульныров	<i>уль + ныр</i>	niiske, märg + nina	Plessovski 1997: 121; KT	OMADUS
	Урнышев	<i>ур + нөш *murd</i>	orav + nui	Plessovski 1997: 122; KT; Tepljašina 1978: 49	LOOMAD
	Уродов	<i>урөд</i>	räpane	Tepljašina 1978: 54	OMADUS
	Урсюзев	<i>урсюзь ур + сюзь</i>	polaarkull orav + öökull	Plessovski 1997: 122; KT Tepljašina 1978: 55	LOOMAD
	Ужегов	<i>Ужег</i>	permi nimi	Viki	NIMETULETIS
V	Ваддоров	<i>вад *murd + дор вад *murd+ дор</i>	metsajärv + äär mädasoo + äär	Plessovski 1997: 25 Tepljašina 1978: 56; KT	LOODUS
	Вадоров	<i>вад *murd + дор</i>	metsajärv + äär	Plessovski 1997: 25; KT	LOODUS

Варсегов	<i>Варсег</i>	permi nimi	Viki	NIMETULETIS
Васев	<i>Вась (Василий)</i>	kristlik nimi	Viki; KT	NIMETULETIS
Важенин	<i>важ + -өн</i>	vana	Tepljašina 1978: 54	OMADUS
Вежев	<i>веж</i>	haljas, roheline	Plessovski 1997: 26; KT	OMADUS
Вежев	<i>веж</i>	roheline, ebaküps	Tepljašina 1978: 52; KT	OMADUS
Вилесов	<i>виль + -ос</i>	uus	Viki	OMADUS
Вилисов	<i>виль + -ос</i>	uus	Viki	OMADUS
Вильюров	<i>виль + юр</i>	uus + pea	Viki	OMADUS
Вокуев	<i>вокö *murd</i>	vend	Plessovski 1997: 27; KT	ISIK/TEGIJA
Волегов	<i>вильöг *murd</i> <i>Волег</i> <i>воль + -эг</i>	libe, salakaval permi nimi helge	Viki Tepljašina 1978: 52	OMADUS
Ворсин	<i>ворс-</i>	mängima	Tepljašina 1978: 60	OMADUS
Вошев	<i>ош</i>	karu	Viki	LOOMAD
Вурдов	<i>вурд *murd</i>	saarmas	Plessovski 1997: 28; KT	LOOMAD
Вурдысев	<i>вурдысь</i>	mutt	Plessovski 1997: 28; KT	LOOMAD

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Pille Müller,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose „Komi etümoloogiaga perekonnanimed ja nende semantika”, mille juhendaja on Nikolai Kuznetsov, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons litsentsiga CC BY NC ND 4.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Pille Müller
26.05.2025